

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13-275/22
R: 08-04; 013-04/22

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31.12.2021. godine
Javnog preduzeća „KOMUNALNO BRČKO“ d.o.o. Brčko distrikt BiH

Brčko, juni 2022. godine

SADRŽAJ

I NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA.....	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II KRITERIJI ZA REVIZIJU	7
III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	8
1. REZIME DATIH PREPORUKA.....	8
a) <i>Preporuke koje se odnose na finansijske izvještaje</i>	8
b) <i>Preporuke koje se odnose na usklađenost</i>	8
2. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
3. UVOD	22
4. OPŠTI DIO	22
5. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	23
6. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE.....	23
7. NALAZI I PREPORUKE.....	25
7.1. RUKOVODSTVO I SISTEM INTERNIH KONTROLA	25
7.2. IZRADA, DONOŠENJE I REALIZACIJA PLANA POSLOVANJA	27
7.3. BILANS STANJA I POPIS IMOVINE, POTRAŽIVANJA I OBAVEZA NA DAN 31.12.2021. GODINE.....	29
7.3.1. <i>Stalna imovina i dugoročni plasmani</i>	29
7.3.2. <i>Tekuća sredstva</i>	32
7.3.3. <i>Kapital</i>	36
7.3.4. <i>Dugoročna rezervisanja</i>	36
7.3.5. <i>Kratkoročne obaveze</i>	36
7.3.6. <i>Pasivna vremenska razgraničenja</i>	40
7.3.7. <i>Popis imovine, potraživanja i obaveza</i>	40
7.3.8. <i>Vanbilansna imovina</i>	41
7.4. BILANS USPJEHA ZA PERIOD 01.01.-31.12.2021. GODINE.....	42
7.4.1. <i>Poslovni prihodi</i>	42
7.4.2. <i>Poslovni rashodi</i>	43
7.4.3. <i>Finansijski rashodi</i>	47
7.4.4. <i>Ostali rashodi</i>	47
7.4.5. <i>Rezultat poslovanja</i>	48
8. JAVNE NABAVKE	48
9. KOMENTAR.....	49

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet bb, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет бб, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Menadžmentu Javnog preduzeća
„KOMUNALNO BRČKO“ d.o.o. Brčko distrikt BiH
n/r direktora

I NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (Bilans stanja, Bilansa uspjeha, izvještaja o promjenama u kapitalu, izvještaja o novčanim tokovima i bilješki uz finansijske izvještaje) Javnog preduzeća „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH (u daljnjem tekstu: Preduzeće), na dan 31. decembra 2021. godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Preduzeća je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Ova odgovornost podrazumijeva: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare i greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH,“ broj 18/18) i primjenjivim okvirom ISSAI revizionih institucija („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH,“ broj 31/18).

Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji Preduzeća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizionih postupaka koji

su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor, takođe, ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sisteme internih kontrola.

Vjerujemo da su pribavljeni revizionni dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. U iskazanom stanju zaliha na dan 31.12.2021. godine, postoje zalihe sirovina i materijala sadržane u iznosu od 2.070.971,36 KM čije su pojedinačne cijene (cijene sticanja) iz ranijih perioda, za koje nije vršeno usklađivanje vrijednosti u skladu sa preporukama MRS 2 Zalihe. Za iznos zaliha koje ne zadovoljavaju zahtjeve u pogledu pritanja budućih ekonomskih koristi i pouzdane mjerljivosti vrijednosti, zalihe Preduzeća su precijenjene u aktivi bilansa stanja na dan 31.12.2021. godine i u istom iznosu rezultat poslovanja za period 01.01.- 31.12.2021. godine.
2. Preduzeće nije, na dan bilansiranja, u dovoljnoj mjeri, izvršilo procjenu naplativosti potraživanja. Potraživanja od kupaca i rezultat poslovanja iskazani u finansijskim izvještajima na dan 31.12.2021. godine, precijenjeni su za iznos spornih-nenaplativih potraživanja u istom iznosu, što nije u skladu preporukama MRS 1 –Prezentacija finansijskih izvještaja, preporučuju, i Okvira MSFI. (Detaljnije u tački 7.3.2.).
3. Preduzeće, u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine, nije preispitalo iskazanu vrijednost obaveza po osnovu primljenih avansa za usluge, odnosno nije vršilo mjesečno namirenje potraživanja od kupaca za unaprijed plaćene usluge. (Detaljnije u tački 7.3.2.).

Uslovno mišljenje

Po našem mišljenju, osim za efekte navedene u prethodnim tačkama, finansijski izvještaji, po svim bitnim pitanjima, prikazuju istinito i objektivno, stanje imovine, kapitala i obaveza na dan 31. decembra 2021. godine, rezultat poslovanja Javnog preduzeća “Komunalno Brčko” d.o.o. Brčko distrikt BiH i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Preduzeća, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonima i drugim propisima kojima se Preduzeće rukovodi.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja rukovodstvo Preduzeća je takođe odgovorno obezbijediti da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjenski, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih Finansijskim planom Preduzeća za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH,“ broj 18/18) i ISSAI 4000 –Standard za reviziju usklađenosti. Pored navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Preduzeća, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja:

- 1. Preduzeće nije provodilo sve mjere predviđene Pravilnikom o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja. U evidenciji potraživanja od kupaca postoje kupci koji su prekoračili limit neplaćenih računa, a Preduzeće nije preduzimalo mjeru isključenja, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja (Detaljnije u tački 7.3.2.).**
- 2. Prilikom isplate mjesečnih neto plata i naknada nije istovremeno vršena i isplata pripadajućih poreza i doprinosa, u skladu sa važećim propisima (Detaljnije u tački 7.3.5.).**
- 3. U revidiranom periodu je ostvareno 31.416 prekovremenih sati, te je po tom osnovu obračunata uvećana osnovna plata u iznosu od 210.572,70 KM. Preduzeće, nije, u cilju racionalizacije troškova, koristilo mogućnost preraspodjele radnog vremena, predviđene odredbama 54 Zakona o radu Brčko distrikta BiH. Određeni broj radnika je ostvarilo preko deset časova prekovremenog rada sedmično bez pismene saglasnosti, kako je propisano odredbama člana 50 Zakona o radu Brčko distrikta BiH.**

Zahtjev za obračun plate za mjesec (ZP-obrazac) ne omogućava potpune podatke o ukupnom mjesečnom broju ostvarenih radnih sati zaposlenika, te se kod obračuna plata zaposlenika pored Zahtjeva moraju koristiti i pomoćne evidencije o ostvarenim satima rada. (Detaljnije u tački 7.4.2.).

4. Tokom 2021. godine Preduzeće je donijelo najmanje 84 odluke o uvećanju plata za 225 zaposlenika, te je po tom osnovu isplaćen iznos od 41.818,82 KM, bez navođenja adekvatnih razloga za uvećane osnovice neto plate, propisanih Pravilnikom o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“. Takođe, Pravilnikom nije precizno definisana procedura i mjerljivi kriteriji obračuna prilikom uvećanja osnovice neto plate (Detaljnije u tački 7.4.2.).
5. Preduzeće je tokom 2021. godine zaključivalo ugovore o djelu i ugovore o obavljanju povremenih i privremenih poslova i za te namjene je ukupno isplaćeno 347.159,68 KM. Zaključeni ugovori o obavljanju privremenih i povremenih poslova su, sa 35 lica, trajali duže od 90 dana, što nije u skladu sa odredbama člana 40 Zakona o radu Brčko distrikta BiH. Na poslovima, za koje je predviđeno da se zaključuje ugovor o privremenim i povremenim poslovima, angažovana su lica putem zaključivanja ugovora o djelu, što nije u skladu sa odredbama člana 117 Pravilnika o radu JP „Komunalno Brčko“. Licima koja obavljaju privremene i povremene poslove, nisu obezbjeđena prava u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju entiteta Bosne i Hercegovine, kako je propisano odredbama člana 40 Zakona o radu Brčko distrikta BiH (Detaljnije u tački 7.4.2.).
6. Nedostaci i slabosti u procesu javnih nabavki (tačka 8. Izvještaja).

Uslovno mišljenje

Prema našem mišljenju, osim za efekte navedene u prethodnim tačkama, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Preduzeća **za 2021. godinu** u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Zamjenik glavnog revizora

mr. sci. Savo Grujić, dipl. oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju javne uprave i institucija Brčko distrikta BiH provodi reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju:

- Zakon o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH,
- Zakon o javnim nabavkama u BiH,
- Zakon o upravljanju otpadom,
- Zakon o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH,
- Zakon o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH,
- Zakon o radu Brčko distrikta BiH,
- Zakon o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH,
- Zakon o PIO/MIO Federacije BiH,
- Zakon o doprinosima Republike Srpske,
- Zakon o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH,
- Statut javnog preduzeća „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o radu u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o organizaciji i sprovođenju popisa imovine i obaveza stvarnog i knjigovodstvenog stanja u JP „Komunalno Brčko“,
- Pravilnik o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o javnoj nabavci roba, obavljanju usluga i ustupanju radova u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikta BiH,
- Odluka o usvajanju prijedloga mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP „Komunalno Brčko“ broj 01-02-150/17 od 07.06.2017. godine,
- Odluka o ulaganju nekretnina i pokretnih stvari Brčko distrikta BiH u JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikt BiH,
- Odluka o stopi doprinosa za zapošljavanje Brčko distrikta BiH,
- Odluka o obavljanju djelatnosti od opšteg interesa,
- Odluka o Registru zaposlenih i Registru imenovanih lica u organima javne uprave, institucijama, javnim preduzećima, ustanovama, zavodima i fondovima Brčko distrikta BiH,
- Međunarodni računovodstveni standardi i
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. REZIME DATIH PREPORUKA

U toku izvršenja revizije finansijskih izvještaja Preduzeća za 2021. godinu, konstatovali smo postojanje određenih propusta i nepravilnosti u poslovanju i finansijskom izvještavanju. U cilju otklanjanja uočenih propusta i nepravilnosti, dajemo slijedeće preporuke:

a) *Preporuke koje se odnose na finansijske izvještaje*

Potrebno je, u cilju realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata Preduzeća, izvršiti svođenje nabavne vrijednosti na neto prodajnu vrijednost, u zavisnosti šta je niže, u skladu sa odredbama MRS 2-Zalihe

Potrebno je preispitati stanje iskazanih unaprijed naplaćenih avansa za usluge, te izvršiti zatvaranje adekvatnih potraživanja po istom osnovu.

Potrebno je, prije sastavljanja finansijskih izvještaja, izvršiti usaglašavanje obaveza sa svim dobavljačima u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je izvještaj o obavljenom popisu dostavljati nadležnom licu u roku od petnaest dana od isteka poslovne godine, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu, potraživanja i obaveze u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je, u saradnji sa Vladom Brčko distrikta BiH, u glavnoj knjizi vanbilansnih evidencija izvršiti isknjižavanje tuđih sredstava kojima Preduzeće ne upravlja, niti ih koristi, u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH u cilju osiguranja dodatnih informacija o korištenju tuđe imovine.

b) *Preporuke koje se odnose na usklađenost*

Potrebno je da Preduzeće dostavi Akcioni plan za postupanje po preporukama po revizorskom izvještaju, u roku koji je regulisan odredbama Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je da Preduzeće preduzme aktivnosti na implementaciji preporuka datih u izvještajima o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja.

Potrebno je, u cilju efikasnijeg poslovanja i pouzdanog finansijskog izvještavanja, uspostaviti sistem internih kontrola koji će eliminisati navedene slabosti i doprinijeti efikasnom ostvarivanju ciljeva Preduzeća.

Potrebno je prilikom planiranja i izvještavanja planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda obezbijediti njihovu sučeljavanje po djelatnostima Preduzeća u cilju njihove lakše

razumljivosti od strane korisnika, ranog otkrivanja negativnih pojava i potencijalnih negativnih trendova u pojedinim područjima i blagovremenog preduzimanja mjera za obezbjeđenje samoodrživog poslovanja svih radnih jedinica Preduzeća.

Potrebno je, u saradnji sa Vladom Brčko distrikta BiH, intenzivirati aktivnosti na dobijanju dozvola za upravljanje otpadom i puštanja u rad mobilne spalionice za spaljivanje otpada animalnog porijekla i životinjskih leševa u skladu sa odredbama Zakona o upravljanju otpadom.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja, u dijelu preduzimanja svih propisanih mjera u cilju naplate potraživanja, prije nego što potraživanja postanu sporna.

Potrebno je analizirati rast spornih potraživanja za isporučenu vodu u prethodnim periodima, te preduzeti adekvatne mjere u cilju zaustavljanja negativnog trenda.

Potrebno je da Preduzeće prilikom isplate mjesečnih neto plata i naknada vrši istovremeno i isplatu pripadajućih poreza i doprinosa, u skladu sa važećim propisima.

Potrebno je pokrenuti aktivnosti na otklanjanju problema uvezivanja staža licima za koje je Preduzeće uplatilo doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje, u cilju omogućavanja korištenja pripadajućih zakonskih prava po osnovu uplaćenog osiguranja.

Potrebno je planirati i pokrenuti aktivnosti za popunu upražnjenih radnih mjesta putem javnog konkursa u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH, u dijelu načina popunjavanja upražnjenih radnih mjesta.

Potrebno je imenovanje komisije za zapošljavanje vršiti u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH, u dijelu sastava komisije.

Potrebno je podatke o svim imenovanim licima dostavljati Pododjeljenju za ljudske resurse Vlade Brčko distrikta BiH u roku od 5 dana od dana imenovanja u skladu sa odredbama Odluke o Registru zaposlenih i Registru imenovanih lica u organima javne uprave, institucijama, javnim preduzećima, ustanovama, zavodima i fondovima Brčko distrikta BiH.

Potrebno je nastaviti aktivnosti na daljem smanjenju gubitaka električne energije i vode u cilju postizanja planiranog procenta gubitka.

Potrebno je usvojiti novu organizaciju Preduzeća i program prijevremenog penzionisanja radnika, kako bi se ispoštovale odredbe Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP „Komunalno Brčko“ od 07.06.2017. godine.

Potrebno je pridržavati se odredbi sklopljenih ugovora o javnom nabavkama, u dijelu poštivanja ugovorenih rokova.

Potrebno je da se Preduzeće dosljedno pridržava odredbi Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu ograničenja trajanja prekovremenog rada, odnosno dobivanja pismene suglasnosti radnika.

Potrebno je vršiti preraspodjelu radnog vremena u skladu sa odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u cilju racionalnijeg korištenja sredstava.

Potrebno je vršiti unos svih propisanih podataka u obrasce Zahtjeva za obračun plate za mjesec (ZP-obrazac), u cilju omogućavanja utvrđivanja ukupnog broja ostvarenih sati, te tačnog obračuna plata zaposlenika.

Potrebno je odluke o uvećanju osnovice neto plate donositi u skladu sa odredbama Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH, u dijelu razloga i iznosa za uvećanje osnovice neto plate.

Potrebno je, podzakonskim aktima preciznije propisati proceduru i mjerljive kriterije obračuna prilikom uvećanja osnovice neto plate, u cilju objektivne ocjene posebnog angažmana zaposlenika.

Potrebno je donijeti novi prečišćeni tekst Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH, u cilju postizanja ažurnosti i jednostavnije primjene donesenog akta.

Potrebno je angažovanje lica radi obavljanja privremenih i povremenih poslova vršiti u skladu sa odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu perioda angažovanja lica.

Potrebno je angažovanje lica, na poslove za koje je utvrđeno da se zaključuju ugovori o privremenim i povremenim poslovima, vršiti u skladu sa odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu JP „Komunalno Brčko.

Potrebno je licima koja obavljaju privremene i povremene poslove u Preduzeću obezbijediti prava u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju entiteta Bosne i Hercegovine, kako je regulisano odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je preciznije definisati postupak planiranja javnih nabavki čime bi se povećala efikasnost u provođenju postupaka javne nabavke i realizacije ugovora.

Potrebno je analizirati izvršenje godišnjeg i uzroke izmjena plana javnih nabavki u cilju preciznijeg i pouzdanijeg planiranja javnih nabavki u budućem periodu.

Potrebno je da Preduzeće, u postupcima javne nabavke, obezbijedi aktivnu konkurenciju i najefikasnije trošenje javnih sredstava, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, u cilju efikasnije realizacije planiranih nabavki.

2. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine

Grupa računa, račun	POZICIJA		AOP	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine (neto)
				Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (4-5)	
1	2		3	4	5	6	7
	AKTIVA						
	A. STALNA IMOVINA I DUGOROČNI PLASMANI (002+008+015+020+021+030+033)		001	24.638.510	15.341.995	9.296.515	9.797.683
01	I Nematerijalna sredstva (003 do 007)		002	2.870.632	2.200.934	669.698	805.460
011	2.	Koncesije, patenti i druga prava	004	324.999	298.835	26.164	10.429
012	3.	Goodwil	005				
013, 014	4.	Ostala nematerijalna sredstva	006	2.537.653	1.902.099	635.554	773.511
015 i 017	5.	Avansi i nematerijalna ulaganja u pripremi	007	7.980		7.980	21.520
02	II Nekretnine, postrojenja i oprema (009 do 013)		008	21.763.175	13.141.061	8.622.114	8.987.520
020	1.	Zemljišta	009				
021	2.	Građevinski objekti	010	5.767.055	2.457.701	3.309.354	3.521.757
022 do 024	3.	Postrojenja i oprema	011	14.911.695	10.683.360	4.228.335	4.982.478
025, 027	4.	Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	013	1.084.425		1.084.425	483.285
03	III Investicijske nekretnine		014				
04	IV Biološka sredstva (016 do 019)		015				
05	V Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva		020	4.703		4.703	4.703
06	VI Dugoročni finansijski plasmani (022 do 029)		021				
064	1.	Dugoročni krediti dati u zemlji	025				
064	2.	Dugoročni krediti dati u inostranstvu	026				
068	3.	Ostali dugoročni finansijski plasmani	029				
07	VII Druga dugoročna potraživanja (031+032)		030				
08	VIII Dugoročna razgraničenja		033				
090	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA		034				
	C) TEKUĆA SREDSTVA (036+043)		035	21.300.342	5.537.238	15.763.104	16.120.377
10 do 15	I Zalihe i sredstva namijenjena prodaji (037 do 042)		036	3.976.075	1.781.616	2.194.459	2.273.454

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH

10	1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	037	3.976.075	1.781.616	2.194.459	2.273.454
11	2.	Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge	038				
12	3.	Gotovi proizvodi	039				
13	4.	Roba	040				
14	5.	Stalna sred. namijenjena prodaji i obustavljeno poslovanje	041				
15	6.	Dati avansi	042				
	II.	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani (044+047+053+061+062)	043	17.324.267	3.755.622	13.568.645	13.846.923
20	1.	Gotovinski ekvivalenti i gotovina (045+046)	044	1.929.577		1.929.577	2.222.569
20 bez 207	a)	Gotovina	045	1.929.577		1.929.577	2.222.569
207	b)	Gotovinski ekvivalenti	046				
21, 22, 23	2.	Kratkoročna potraživanja (048 do 052)	047	15.353.812	3.755.622	11.598.190	11.575.300
211	b.	Kupci u zemlji	049	14.528.875	3.755.622	10.773.253	10.910.480
22	ġ.	Potraživanja iz specifičnih poslova	051				
23	d.	Druga kratkoročna potraživanja	052	824.937		824.937	664.820
24	3.	Kratkoročni finansijski plasmani (054 do 060)	053				
240	a)	Kratkoročni krediti povezanim pravnim licima	054				
241	b)	Kratkoročni krediti dati u zemlji	055				
248	e)	Ostali kratkoročni plasmani	060				
27	4.	Potraživanja za PDV	061				
28 bez 288	5.	Aktivna vremenska razgraničenja	062	40.878		40.878	49.054
288		D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	063				
290		E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	064				
		POSLOVNA AKTIVA (001+034+035+063+064)	065	45.938.852	20.879.233	25.059.619	25.918.060
88		Vanbilansna aktiva	066	137.937.567		137.937.567	137.937.567
		Ukupno aktiva (065+066)	067	183.876.419	20.879.233	162.997.186	163.855.627

Grupa konta, konto	POZICIJA		AOP	IZNOS tekuće godine	IZNOS prethodne godine
1	2		3	4	5
	PASIVA				
	A. KAPITAL (102-109+110+111+114+115-116+117-122-127)		101	14.686.141	7341.877
30	I. Osnovni kapital (103 do 108)		102	5.977.268	2.000
300	1.	Dionički kapital	103		
302	2.	Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću	104		
303	3.	Zadružni udjeli	105		
304	4.	Ulozi	106		
305	5.	Državni kapital	107	5.977.268	2.000
309	6.	Ostali osnovni kapital	108		
31	II. Upisani neplaćeni kapital		109		
320	III. Emisiona premija		110		
	IV. Rezerve (112+113)		111	1.880.315	700.000
321	1.	Zakonske rezerve	112	1.880.315	700.000
322	2.	Statutarne rezerve	113		
dio 33	V. Revalorizacione rezerve		114		
dio 33	VI. Nerealizovani dobiti		115		
dio 33	VII. Nerealizovani gubici		116		
34	VIII. Neraspoređena dobit (118 do 121)		117	6.828.558	6.639.877
340	1.	Neraspoređena dobit ranijih godina	118	5.459.563	5.459.563
341	2.	Neraspoređena dobit izvještajne godine	119	1.368.995	1.180.314
35	IX. Gubitak do visine kapitala (123 do 126)		122		
350	1.	Gubitak ranijih godina	123		
351	2.	Gubitak izvještajne godine	124		
353	4.	Nepokriveni višak rashoda izvještajne godine	126		

360	X Otkupljene vlastite dionice i udjeli		127		
dio 40	B) DUGOROČNA REZERVISANJA (129+130)		128	871.268	598.823
dio 40	1.	Dugoročna rezervisanja za troškove I rizike	129	162.558	162.558
dio 40	2.	Dugoročna razgraničenja	130	708.710	436.265
	C) DUGOROČNE OBAVEZE (132 do 138)		131		6.258.674
410	1.	Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	132		5.975.268
411	2.	Obaveze prema povezanim pravnim licima	133		
412	3.	Obaveze po dugoročnim hartijama od vrijednosti	134		
413, 414	4.	Dugoročni krediti	135		283.406
415, 416	5.	Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	136		
419	7.	Ostale dugoročne obaveze	138		
408	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE		139		
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (141+149+155+156+160+161+162+163)		140	7.140.054	8.939.586
42	I. Kratkoročne finansijske obaveze (142 do 148)		141	756.567	2.585.874
422	1.	Kratkoročni krediti i uzeti u zemlji	144	500.000	2.250.000
423	2.	Kratkoročni krediti i uzeti u inostranstvu	145		
424, 425	3.	Kratkoročne dio dugoročnih obaveza	146	255.262	334.331
429	4.	Ostale kratkoročne finansijske obaveze	148	1.305	1.543
43	II. Obaveze iz poslovanja (150 do 154)		149	5.424.790	5.367.545
430	1.	Primljeni avansi, depoziti i kaucije	150	744.593	668.935
431	2.	Dobavljači - povezana pravna lica	151		
432	3.	Dobavljači u zemlji	152	4.677.557	4.698.610
433	4.	Dobavljači u inostranstvu	153	2.640	
439	5.	Ostale obaveze iz poslovanja	154		-
44	III. Obaveze iz specifičnih poslova		155		
45	IV. Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih (157 do 159)		156	846.621	826.697
450 do 452	1.	Obaveze po osnovu plata i naknada plata	157	822.650	795.257
453 do 455	2.	Obaveze po osnovu naknada plata koje se refundiraju	158	23.971	31.440
456 do 458	3.	Obaveze za ostala primanja zaposlenih	159		-
46	V. Druge obaveze		160	7.093	5.706

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH

47	VI. Obaveze za PDV	161	104.274	153.764
48 osim 481	VII. Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	162	709	-
481	VIII. Obaveze za porez na dobit	163		-
49 osim 495	E) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	164	2.362.156	2.779.100
49 osim 495	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	165		-
	POSLOVNA PASIVA (101+128+131+139+140+164+165)	166	25.059.619	25.918.060
890 do 898	Vanbilansna pasiva	167	137.937.567	137.937.567
	Ukupna pasiva (166+167)	168	162.997.186	163.855.627

Bilans uspjeha za period 01.01.-31.12.2021. godine

Tabela 2

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka za AOP	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A) POSLOVNI PRIHODI I RASHODI			
	I POSLOVNI PRIHODI (202+206+210+211-212+213)	201	46.148.904	44.180.364
60	1. Prihodi od prodaje robe (203 do 205)	202		
600	a) Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima	203		
601	b) Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	204		
602	c) Prihodi od prodaje robe na stranom tržištu	205		
61	2. Prihodi od prodaje učinaka (207 do 209)	206	46.133.539	44.144.086
610	a) Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima	207		
611	b) Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	208	46.133.539	44.144.086
612	c) Prihodi od prodaje učinaka na stranom tržištu	209		
62	3. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	210		
650 do 659	4. Ostali poslovni prihodi	213	15.365	36.278
	II POSLOVNI RASHODI (215+216+217+220+221+224+225+226-227+228)	214	44.922.452	43.800.615
500 do 502	1. Nabavna vrijednost prodane robe	215	29.781.741	28.079.152
510 do 519	2. Materijalni troškovi	216	2.185.070	2.156.907
52	3. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja (218+219)	217	10.057.594	10.772.495
520 i 521	a) Troškovi bruto plata i bruto naknada plata	218	8.837.125	9.580.853
522 do 529	b) Ostali lični rashodi	219	1.220.469	1.191.642
530 do 539	4. Troškovi proizvodnih usluga	220	753.558	788.032
54	5. Troškovi amortizacije i rezervisanja (222+223)	221	1.565.347	1.507.601
540 do 542	a) Amortizacija	222	1.565.347	1.507.601
543 do 549	b) Troškovi rezervisanja	223		
55 osim 555 i 556	6. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	224	435.190	352.113
555	7. Troškovi poreza	225	142.512	142.935
556	8. Troškovi doprinosa	226	1.440	1.380
poveć. 11 i 12 ili 595	9. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	227		
smanj. 11 i 12 ili 596	10. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	228		
	B. Poslovni dobitak (201-214)	229	1.226.452	379.749
	C. Poslovni gubitak (214-201)	230		
	D. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI			
66	I Finansijski prihodi (232 do 237)	231	255.912	180.015
660	1. Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	232		
661	2. Prihodi od kamata	233	230.260	180.015
664	5. Prihodi od efekata valutne klauzule	235	18.140	
669	6. Ostali finansijski prihodi	237	7.512	
56	II Finansijski rashodi (239 do 243)	238	58.150	71.572
560	1. Finansijski rashodi po osnovu odnosa povezanih pravnih lica	239		
561	2. Rashodi kamata	240	58.150	71.572
562	3. Negativne kursne razlike	241		
564	5. Ostali finansijski rashodi	243		
	E. Dobit redovne aktivnosti (229+231-238)	244	1.424.214	488.192
	F. Gubitak redovne aktivnosti (230+238-231)	245		
	G. OSTALI PRIHODI I RASHODI			

67	I Ostali prihodi (247 do 256)	246	1.070.854	1.140.147
670	1. Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	247		
671	2. Dobici od prodaje investicijskih nekretnina	248		
672	3. Dobici od prodaje bioloških sredstava	249		
674	4. Dobici od prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih HOV	251		
675	5. Dobici od prodaje materijala	252		
676	6. Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	253		
677	7. Naplaćena otpisana potraživanja	254	275.471	477.451
679	9. Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorištenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	256	795.383	662.696
57	II Ostali rashodi (258 do 267)	257	1.126.073	448.025
570	1. Gubici od prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	258		
571	2. Gubici od prodaje i rashod. investicijskih nekretnina	259		
572	3. Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	260		
574	4. Gubici od prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih HOV	262		
575	5. Gubici od prodaje materijala	263		
576	6. Manjkovi, izuzimajući manjkove zaliha učinaka	264	2.333	
577	7. Rashodi iz osnova zaštite od rizika	265		
578	8. Rashodi po osnovu ispravke vrijed. i otpisa potraživanja	266	244.939	44.733
579	9. Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	267	878.801	403.292
	H. Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (246-257)	268		692.122
	I. Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (257-246)	269	55.219	
	I PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (271 do 279)			
68	J. Prihodi i rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine			
68	I. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine (271 do 279)	270		
680	1. Prihodi od usklađivanja vrijednosti nematerijalnih sredstava	271		
682	2. Prihodi od uskl.vrij.invest. nekr. za koje se obrač.amort.	273		
683	3. Prihodi od uskl.vrij.bioloških sre. za koja se obrač.amort.	274		
684	4. Prihodi od usklađivanja vrij.dugoroč. finansij. plasmana	275		
685	5. Prihodi od usklađivanja vrijednosti zaliha	276		
686	6. Prihodi od usklađivanja vrij.kratk. finansijskih plasmana	277		
687	7. Prihodi od usklađivanja vrij.kapitala	278		
688 i 689	8. Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine	279		
58	II Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine (281 do 288)	280		
580	1. Umanjenje vrijednosti nematerijalnih ulaganja	281		
581	2. Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	282		
582	3. Umanjenje vrij.invest.nekretnina za koje se obrač.amort.	283		
583	4. Umanjenje vrij.bioloških sredstava za koja se obr.amort.	284		

584	5. Umanjenje vrij.dugoroč. finans. plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	285		
585	6. Umanjenje vrijednosti zaliha	286		
	K. Dobitak po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine (270-280)	289		
	L. Gubitak po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine (280-270)	290		
690 i 691	LJ. Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	291		
590 i 591	M. Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	292		
	N. DOBITAK I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA			
	1. Dobitak prije oporezivanja (244+268+289+291-292)	293	1.368.995	1.180.314
	2.Gubitak prije oporezivanja (245+269+290+292-291)	294		
	NJ. TEKUĆI ODLOŽENI POREZ NA DOBIT			
721	1.Poreski rashodi perioda	295		
dio 722	2.Odloženi poreski rashodi perioda	296		
dio 723	3.Odloženi poreski prihodi perioda	297		
	O. NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA			
	1.Neto dobitak tekuće godine (293+294-295-296+297)	298	1.368.995	1.180.314
	2.Neto gubitak tekuće godine (294-293+295+296-297)	299		
723	P. MEĐUDIVIDENDE I DRUGI VIDOVI RASPODJELE DOBITKA U TOKU PERIODA	300		
	R. OSTALI DOBICI I GUBICI PERIODA			
	Đ. OSTALI DOBICI ILI GUBICI U PERIODU	314		
	S. POREZ NA DOBIT KOJI SE ODNOSI NA OSTALE DOBITKE ILI GUBITKE	315		
	Š. NETO REZULTAT PO OSNOVU OSTALIH DOBITAKA ILI GUBITAKA U PERIODU (314+315)	316		
	T. UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU			
	I. Ukupan neto dobitak u obračunskom periodu (298-299±316)	317	1.368.995	1.180.314
	I. Ukupan neto gubitak u obračunskom periodu (299-298±316)	318		
	Neto dobit/gubitak koji pripada većinskim vlasnicima	319	1.368.995	1.180.314
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca	324	455	477

**Izveštaj o tokovima gotovine
za period 01.01. do 31.12.2021. godinu**

Tabela 3.

R. br.	OPIS	Oznaka za AOP	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	4	5	6
A.	TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I.	Prilivi gotovine iz poslovne aktivnosti (302 do 404)	301	53.696.944	51.935.567
1.	Prilivi od kupaca i primljeni avansi	302	52.670.099	49.369.558
2.	Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	303	819.060	2.398.932
3.	Ostali prilivi od poslovne aktivnosti	304	207.785	167.077
II.	Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (306 do 310)	305	52.342.039	49.639.848
1.	Odliv iz osnova isplate dobavljačima i dati avansi	306	39.616.673	36.190.525
2.	Odliv iz osnova plata, naknada plata i drugih primanja zaposlenih	307	9.947.917	10.715.565
3.	Odliv po osnovu plaćenih kamata	308	57.914	71.566
4.	Odliv po osnovu poreza i drugih dažbina	309	2.376.771	2.313.713
5.	Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	310	342.764	348.479
III.	Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (301-305)	311	1.354.905	2.295.719
IV.	Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (305-301)	312		
B.	TOKOVI GOTOVINE IZ INVESTICIONIH AKTIVNOSTI			
I.	Priliv gotovine iz investicionih aktivnosti (314 do 319)	313	92.220	84.994
1.	Priliv po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	314		
2.	Priliv po osnovu prodaje dionica i udjela	315		
3.	Priliv po osnovu prodaje stalnih sredstava	316		
4.	Priliv po osnovu kamata	317	92.220	84.994
5.	Priliv po osnovu dividend i učešća u dobiti	318		
6.	Priliv po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	319		
II.	Odliv gotovine iz investicionih aktivnosti (321 do 324)	320		
1.	Odliv po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	321		
2.	Odliv po osnovu kupovine dionica i udjela	322		
3.	Odliv po osnovu kupovine stalnih sredstava	323		
4.	Odliv po osnovu ostalih dugoročnih finan. plasmana	324		
III.	Neto prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti (313-320)	325	92.220	84.994
IV.	Neto odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti (320-313)	326		
C	TOKOVI GOTOVINE IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
I.	Priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (328 do 331)	327	4.122.357	3.800.646
1.	Priliv po osnovu povećanja osnovnog kapitala	328		
2.	Priliv po osnovu dugoročnih kredita	329		
3.	Priliv po osnovu kratkoročnih kredita	330	3.750.000	3.800.000
4.	Priliv po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	331	372.357	646
II.	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (333 do 338)	332	5.862.474	4.528.757
1.	Odliv po osnovu otkupa vlastitih dionica i udjela	333		
2.	Odliv po osnovu dugoročnih kredita	334	362.474	328.162

3.	Odliv po osnovu kratkoročnih kredita	335	5.500.000	3.750.000
4.	Odliv po osnovu finansijskog lizinga	336		
5.	Odliv po osnovu isplaćenih dividendi	337		
6.	Odliv po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	338		450.595
III.	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (327-332)	339		
IV.	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (332-327)	340	1.740.117	728.111
D.	UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (301+313+327)	341	57.911.521	55.821.207
E.	UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (305+320+332)	342	58.204.513	54.168.605
F.	NETO PRILIVI GOTOVINE (341-342)	343		1.652.602
G.	NETO ODLIVI GOTOVINE (342-341)	344	292.992	
H.	Gotovina na početku izvještajnog perioda	345	2.222.569	569.967
I.	Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	346		
J.	Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	347		
K.	Gotovina na kraju izvještajnog perioda (345+343-344+346-347)	348	1.929.577	2.222.569

Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2021. godine

Tabela broj 4.

Red. broj	Vrsta promjene u kapitalu	Oznaka za AOP	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						Manjinski interes	Ukupni kapital (8+9)
			Dionički kapital i udjeli u društvu sa ograničenom odgovornošću	Revaloriz. rezerve (MRS 16, MRS 21 i MRS 38)	Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finans. imovine raspol. za prodaju	Ostale rezerve (emisija premija, zakonske i statut. rezerve)	Akumulirana nerasp. dobit /nepokriveni gubitak	Ukupno (3+4±5±6±7)		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
1.	Stanje na dan 31.12.2019. godine	901	2.000			700.000	5.459.563	6.161.563		6.161.563
2.	Efekte promjena u računovodstvenim politikama	902								
3.	Efekte ispravka grešaka	903								
4.	Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2019. odnosno 01.01.2020. god	904	2.000			700.000	5.459.563	6.161.563		6.161.563
5.	Efekte revalorizacije mater. i nemater. sredstava	905								
8.	Neto dobit/gubitak perioda iskazana u bilanci uspjeha	907								
9.	Neto dobitak/gubitak perioda priznati direktno u kapitalu	908					1.180.314	1.180.314		1.180.314
10.	Objavljene dividende i dr. obl. rasp. dob. i pok. gub.	909								
11.	Emis. dion. kapit. i dr. oblici pov. ili smanj. osn. kap.	910								
12.	Stanje na dan 31.12.2020. gododine	912	2.000			700.000	6.639.877	7.341.877		7.341.877
13.	Efekte promjena u računovodstvenim politikama	913								
14.	Efekte ispravka grešaka	914								
15.	Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2020. godine odnosno 01.01.2021. godine	915	2.000			700.000	6.639.877	7.341.877		7.341.877
16.	Efekte revalorizacije mater. i nemater. sredstava	916								
17.	Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	917								
18.	Kursne razlike nastale prevod. transak. u stra. Valuti	918								
19.	Neto dobiti/gubici perioda koji nisu iskaz. u bil. uspi	919					1.368.995	1.368.995		1.368.995
20.	Neto dobit/gubitak perioda priznati direktno u kapitalu	920					1.180.314	(1.180.314)		
21.	Objavljene dividende i dr. obl. rasp. dob. i pok. gub.	921								
22.	Emis. dion. Kapit. i dr. oblici pov. ili smanj. osn. kap	922	5.975.268					5.975.268		5.975.268
23.	Stanje na dan 31.12.2021. godine	923	5.977.268			1.880.315	6.828.558	14.686.141		14.686.141

NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
Javnog preduzeća „KOMUNALNO BRČKO“ d.o.o. Brčko distrikt BiH za 2021. godinu

3. UVOD

Revizija finansijskih izvještaja Preduzeća, obavljena je na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima, kao i na osnovu godišnjeg plana revizija.

4. OPŠTI DIO

Javno preduzeće za komunalne djelatnosti „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH osnovano je kao preduzeće sa ograničenom odgovornošću za distribuciju i prodaju električne energije, sakupljanje, prečišćavanje i distribuciju vode, prikupljanje i obradu otpadnih voda, prikupljanje i obradu ostalog otpada, kao i druge djelatnosti koje služe registriranim djelatnostima, a koje su sukladno sa važećom klasifikacijom djelatnosti u Brčko distriktu BiH, utvrđene Statutom Preduzeća.

Preduzeće je pravno lice, osnovano prema Zakonu o javnim preduzećima Brčko distrikta BiH („Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“, brojevi: 22/18 - prečišćen tekst i 5/20) odlukom Skupštine Brčko distrikta BiH o osnivanju Preduzeća broj 0-02-022-81/07 od 26.06.2007. godine, ispravkom odluke broj: 0-02-022-81/07-1 od 17.07 2007. godine i Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju broj 01-02-111/08 od 12.06.2008. godine, 01-02-24/16 i 01-02-25/16 od 14.12.2016. godine, 01-02-250/17 od 25.10.2017. godine, 01-02-397/18 od 29.05.2018. godine i 01-02-580/21 od 28.01.2021. godine.

Preduzeće je, na osnovu Zakona o registraciji poslovnih subjekata Brčko distrikta BiH („Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 15/05) registrovano kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH dana 28.12.2007.godine pod brojem 096-0-Reg-07-000889.

Naziv Preduzeća glasi: Javno preduzeće za komunalne djelatnosti „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH.

Skraćeni naziv firme je JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH.

Sjedište Preduzeća je u Brčkom, ulica Studentska broj 13.

Osnivač Preduzeća je Brčko distrikt BiH sa osnivačkim kapitalom u iznosu u iznosu od 5.977.268,16 KM, što predstavlja 100% kapitala.

Preduzeće je ekonomska i poslovna cjelina, a organizovano je u četiri radne jedinice:

- RJ Elektrodistribucija,
- RJ Vodovod i kanalizacija,
- RJ Čistoća i
- RJ Administracija.

Upravni odbor preduzeća je 06.06.2019. godine izabrao i imenovao direktora Preduzeća na period od četiri godine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta Preduzeća predviđeno je 489 zaposlenih, dok je na dan 31.12.2021. godine broj zaposlenih bio **455**.

5. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Preduzeća za 2021. godinu, izvršene finansijske transakcije iskazane u tim izvještajima, te usklađenost finansijskog poslovanja sa zakonskim propisima.

Cilj revizije je da se na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Revizija uključuje i procjenu da li rukovodstvo Preduzeća primjenjuje zakone i ostale važeće propise i akte, koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene u okviru datih ovlaštenja, ocjenu finansijskog upravljanja, ocjenu sistema internih kontrola u pogledu zaštite imovine i otkrivanja i sprečavanja značajno pogrešnih prikazivanja u finansijskim izvještajima.

Obim revizije utvrđen je internim planskim dokumentima revizije. Sistemom uzorkovanja smo ispitali značajne procese vezane za planiranje, upravljanje i rukovođenje poslovnim aktivnostima, imovinu i izvore, potraživanja i obaveze, prihode i rashode, kao i značajnije procedure javnih nabavki. Obzirom da je revizija obavljena na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Revizija je uključila i davanje preporuka za dalji rad za područja koja smo ocijenili bitnim, a u kojima su uočeni nedostaci vezani za finansijsko poslovanje i izvještavanje.

Svi iznosi u finansijskim izvještajima iskazani su u KM.

6. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE

Na osnovu preporuka iz Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2020. godinu Preduzeća, broj 01-02-03–13-201/21 dostavljenog 15.06.2021. godine, Preduzeće je usvojilo Akcioni plan za postupanje po preporukama Ureda za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH za 2020. godinu, broj: 01-02249/21 i isti nam dostavilo 30.07.2021. godine.

Revizijom smo utvrdili da Preduzeće nije Uredu dostavilo Akcioni plan u roku od 30 dana od dana prijema konačnog izvještaja o obavljenoj reviziji, što nije u skladu sa odredbama člana 17 Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je da Preduzeće dostavi Akcioni plan za postupanje po preporukama po revizorskom izvještaju, u roku koji je regulisan odredbama Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvještaju o reviziji za 2020. godinu, te uvidom u preduzete aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljnjem poslovanju, utvrdili smo slijedeće:

- **Preduzeće je provelo preporuke koje se odnose na:**

- pribavljanje saglasnosti osnivača na Poslovni plan u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima.
- svođenje utroška sredstava na planirane okvire u skladu sa Finansijskim planom Preduzeća.
- dosljedno poštivanje odredbi Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu utvrđivanja opštim aktom poslova za koje se zaključuju ugovori o privremenim i povremenim poslovima,
- dosljedna primjena Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja osnovice za obračun poreza,
- poštovanje Zakona o javnim nabavkama u dijelu dijeljenja predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka nabavke.

- **Preduzeće je djelimično provelo preporuke koje se odnosi na:**

- preduzimanje aktivnosti na implementaciji preporuka datih u izvještajima o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja,
- uspostavljanja sistema internih kontrola u cilju efikasnijeg poslovanja i pouzdanog finansijskog izvještavanja,
- dokumentovanja kontrole izvršenog posla u skladu sa odredbama ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima,
- pribavljanja saglasnosti osnivača na pravilnike i njihove izmjene i dopune koji regulišu plate, naknade, minuli rad, topli obrok, dnevnice i druga primanja,
- usaglašavanje iskazanog stanja stalnih sredstava u vlasništvu Vlade Brčko distrikta BiH koja su data na upravljanje i korištenje Preduzeću, sa Direkcijom za finansije Brčko distrikta BiH,
- preknjižavanje potražnih salda pojedinačnih analitičkih konta potraživanja od kupaca na adekvatna konta obaveza po osnovu primljenih avansa,
- procjenu naplativosti potraživanja i, u skladu sa procjenom, priznavanje rashoda po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja,
- dosljedno poštivanje Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja u dijelu preduzimanja svih propisanih mjera u cilju naplate potraživanja prije nego potraživanja postanu sporna.

- **Preduzeće nije provelo preporuke koje se odnose na:**

- izradu nove organizacije Preduzeća i programa prijevremenog penzionisanja radnika, kako bi se ispoštovale odredbe Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP „Komunalno Brčko“ od 07.06.2017. godine,
- popisivanje i isknjižavanje tehnološki zastarjelih zaliha, te pokušaja prodaje putem javne licitacije,
- svođenje nabavne vrijednosti na neto prodajnu vrijednost u zavisnosti šta je niže u skladu sa odredbama MRS 2 Zalihe,
- ispitivanje stanja iskazanih unaprijed naplaćenih avansa i zatvaranja adekvatnih potraživanja po istom osnovu,
- utvrđivanje razloga za uvođenje prekovremenog rada i njegovog trajanja u skladu sa odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH.

- **Osim navedenog utvrdili smo da zadnje tri godine nisu provedene preporuke:**

- obezbjeđenja neophodnog nivoa objektivnosti i transparentnosti u proceduri izbora pojedinačnih izvršilaca poslova, prilikom donošenja podzakonskog akta za definisanje privremenih i povremenih poslova,

- uspostavljanja analitičke evidencije sitnog inventara u upotrebi koja obezbjeđuje sve podatke za identifikaciju i utvrđivanje pojedinačne vrijednosti stavke neophodne za preduzimanje adekvatnih mjera prilikom promjena njihovog stanja,
- u saradnji sa nadležnim Odjeljenjem, redefinisana područja obaveznog prikupljanja i odvoza smeća,
- provođenja principa jednake plate za jednak rad prilikom definisanja osnovne plate za konkretno radno mjesto,
- utvrđivanja jasnih i mjerljivih kriterija za ocjenu radnog doprinosa zaposlenika, te propisivanja procedura njihove primjene na konkretne poslove (prilikom obračuna plata za tekući mjesec),
- definisanja stručnog profila za pojedina radna mjesta koji u najvećoj mjeri odgovara zahtjevima konkretnog radnog mjesta,
- usaglašavanja obaveza sa dobavljačima prije sačinjavanja finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH,
- intenziviranja aktivnosti na daljem smanjenju gubitaka električne energije, u cilju postizanja dozvoljenih tehničkih gubitaka,
- blagovremenog podnošenja izvještaja o izvršenom popisu, u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH,
- zaključivanja ugovora o prikupljanju i zbrinjavanju pasa lotalica sa Brčko distriktom BiH, kako je to regulisano Odlukom o obavljanju djelatnosti od opšteg interesa, donesene od strane Skupštine Brčko distrikta BiH 14.04.2010. godine.

Potrebno je da Preduzeće preduzme aktivnosti na implementaciji preporuka datih u izvještajima o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja.

7. NALAZI I PREPORUKE

7.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola

Unutrašnja organizacija preduzeća se, prema Statutu, sastoji iz radnih jedinica u kojima se osnivaju službe i utvrđuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, koji donosi Upravni odbor uz saglasnost osnivača. U Preduzeću je uspostavljena interna revizija.

Upravni odbor, kao organ upravljanja u Preduzeću, se u skladu sa članom 11 Zakona o javnim preduzećima Brčko distrikta BiH i članom 24 Statuta Javnog preduzeća “Komunalno Brčko” d.o.o. sastoji od 5 članova. Izbor kandidata za članove upravnog odbora Javnog preduzeća vrši Komisija za izbor i imenovanje i mandatno-imunitetska komisija Skupštine Brčko distrikta BiH, na period od četiri godine. Članovi Upravnog odbora su imenovani 03. avgusta 2020. godine Odlukom o imenovanju Skupštine Brčko distrikta BiH broj: 01-02-972/20.

Ovlašteno lice za zastupanje preduzeća je direktor. U pravnim poslovima s trećim licima, na osnovu Odluke o osnivanju, direktor može samostalno zaključivati ugovore do iznosa od 60.000,00 KM, a preko tog iznosa uz saglasnost Upravnog odbora.

Na osnovu provedene revizije određenih procesa poslovanja izvršili smo procjenu funkcionisanja sistema internih kontrola i utvrdili da je Preduzeće u velikom dijelu normativno uredilo kontrolne aktivnosti. Donesen je značajan broj akata i pisanih pravila kojima su u najvećem dijelu uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka u okviru radnih procesa, u skladu sa propisanim i dodijeljenim ovlaštenjima. Odgovornost na uspostavi i funkcionisanju sistema internih kontrola je na rukovodstvu

Preduzeća, a osnova funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja, sagledavanje svih poslovnih i drugih rizika i zasnivanje kontrolnih, informativnih, nadzornih i drugih poslovnih aktivnosti na sprečavanju ili umanjenju njihovog uticaja na poslovanje preduzeća putem umanjenja njihovih efekata ili prebacivanju na treća lica (osiguranje djelatnosti).

Kontrolno okruženje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih i internih propisa i pravila.

Revizijom je, takođe, utvrđeno da su usvojene politike i procedure postupanja uposlenih za glavne procese poslovanja, uspostavljeni u dovoljnoj mjeri da obezbijede razumno uvjerenje da su postignuti osnovni ciljevi redovnih aktivnosti, dok ne osiguravaju efikasno upravljanje i pouzdanu i adekvatnu zaštitu imovine od mogućih gubitaka.

Nedostaci u finansijskom poslovanju u 2021. godini koji se odnose na:

- neblagovremeno dostavljanje Akcionog plana za postupanje po preporukama po prijemu konačnog izvještaja o obavljenoj reviziji za prethodnu godinu,
- nije vršeno sučeljavanje prihoda i rashoda po različitim djelatnostima, tako da su planirane i ostvarene veličine iskazane zbirno na nivou Preduzeća, što onemogućava blagovremeno preduzimanje mjera za obezbjeđenje samoodrživog poslovanja svih radnih jedinica Preduzeća,
- nije dobijena potrebna dozvola za upravljanje otpadom, kako je to propisano odredbama člana 16 Zakona o upravljanju otpadom,
- nije vršeno usklađivanje vrijednosti zaliha, u ranijem periodu, a niti na dan 31.12.2021. godine,
- nepoštivanje odredbi Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja, u dijelu preduzimanja svih propisanih mjera u cilju naplate potraživanja, prije nego što potraživanja postanu sporna,
- nedosljednu primjenu važećih propisa vezanih za isplate pripadajućih poreza i doprinosa na neto plate, na ugovore o privremenim i povremenim poslovima i ugovore o djelu, kao i porez na dohodak za naknade za rad upravnog odbora,
- uvezivanja staža licima za koje je Preduzeće uplatilo doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje,
- ne preispitivanje iskazane vrijednosti obaveza po osnovu primljenih avansa za usluge odnosno nije vršeno mjesečno namirenje potraživanja od kupaca za unaprijed plaćene usluge,
- neusaglašavanje obaveza sa svim dobavljačima u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH,
- nedosljednu primjenu odredbi Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH, u dijelu načina popunjavanja upražnjenih radnih mjesta i sastava komisije,
- nedostavljanje podataka za imenovane članove Upravnog odbora Preduzeća Pododjeljenju za ljudske resurse Vlade Brčko distrikta BiH, u propisanom roku,
- nedosljednu primjenu odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH, u dijelu dostavljanja izvještaja o izvršenom popisu i obuhvatanja cjelokupne imovine, potraživanja i obaveza,
- ne isknjižavanje tuđih sredstava iz glavne knjige vanbilansnih evidencija, kojima Preduzeće ne upravlja, niti ih koristi,

- ostvarene gubitke električne energije iznad prosjeka distributera i planiranih gubitaka, i gubitaka vode u vodovodnoj mreži,
- neizvršavanju izrade nove organizacije Preduzeća i programa prijevremenog penzionisanja radnika,
- nedosljednu primjenu odredbi Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu ograničavanja trajanja prekovremenog rada, odnosno dobivanja pismene saglasnosti radnika, preraspodjele radnog vremena kao i unošenja svih propisanih podataka u obrasce Zahtjeva za obračun plate,
- nedosljednu primjenu odredbi Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika Preduzeća, u dijelu razloga i iznosa za uvećanje osnovice neto plate kao i preciznijeg propisivanja procedure obračuna uvećanja neto plate,
- nedonošenje prečišćenog teksta Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH,
- nedosljednu primjenu odredbi Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu perioda angažovanja lica i obezbjeđenja prava u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju entiteta Bosne i Hercegovine,
- neprecizno definisanje postupka planiranja javnih nabavki u dijelu ovlaštenja i odgovornosti organizacionih jedinica, kao i učestalih izmjena Plana nabavki,
- nedosljednu primjenu odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH, u dijelu efikasnije realizacije planiranih nabavki.

Potrebno je, u cilju efikasnijeg poslovanja i pouzdanog finansijskog izvještavanja, uspostaviti sistem internih kontrola koji će eliminisati navedene slabosti i doprinijeti efikasnom ostvarivanju ciljeva Preduzeća.

7.2. Izrada, donošenje i realizacija Plana poslovanja

Odredbama člana 30 Statuta Preduzeća je utvrđena obaveza i nadležnost za donošenje godišnjeg Plana poslovanja Preduzeća.

Izrada godišnjeg Plana poslovanja Preduzeća započinje izradom planova radnih jedinica koje prave rukovodioci uz specificiranje planiranih zadataka i zbirnu procjenu potrebnih sredstava za njihovu realizaciju, a završava njihovim objedinjavanjem na nivou Preduzeća.

Godišnji poslovni plan Preduzeća, u skladu sa odredbama člana 14 tačka 1 b) Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH, usvaja Upravni odbor uz saglasnost osnivača, odnosno Skupštine Brčko distrikta BiH.

Poslovni plan za 2021. godinu, u kojem je sadržan i Finansijski plan za 2021. godinu, je usvojen od strane Upravnog odbora 28.12.2020. godine Odlukom broj: 01-02383/20, a 28.01.2021. godine, Odlukom broj: 01-02-592/21 na isti je data saglasnost od strane Skupštine Brčko distrikta BiH.

Preduzeće je 23.02.2021. godine izvršilo ažuriranje poslovnog plana za 2021. godine za koji je saglasnost osnivača dobijena na 4. redovnoj sjednici, koja je održana 24.03.2021. godine.

U narednom tabelarnom pregledu dajemo uporedni prikaz prihoda i rashoda Preduzeća u 2021. godini u odnosu na prethodnu godinu i u odnosu na planirane pokazatelje.

R. br.	PRIHODI	PLANIRANO 01.01.- 31.12.2021.	OSTVARENO 01.01 - 31.12.2020.	OSTVARENO 01.01 - 31.12.2021.	%	%
0	1	2	3	4	4/3	4/2
1.	Prihodi od prodaje učinaka	46.330.000	44.144.086	46.133.539	104,51	99,58
2.	Finansijski prihodi	230.000	180.014	255.912	142,16	111,27
3.	Ostali poslovni prihodi	60.000	36.279	15.365	42,35	25,61
4.	Prihodi na osnovu nap. ind.otpisanih potraživanja	140.000	477.451	275.471	57,70	196,77
5.	Primitci (Grant Vlade) i ostali nepomenuti prihodi	1.190.000	662.697	795.383	120,02	66,84
	UKUPNO PRIHODI	47.950.000	45.500.527	47.475.670	104,34	99,01
	TROŠKOVI	01.01.- 31.12.2021.	01.01 - 31.12.2020.	01.01 - 31.12.2021.		
1.	Nabavna vrijednost robe – el. energija	30.000.000	28.079.152	29.781.741	106,06	99,27
50	Nabavna vrijednost prodate robe	30.000.000	28.079.152	29.781.741	106,06	99,27
2.	Troškovi utrošenog/potrošnog materijala	1.717.800	1.065.305	1.063.338	99,82	61,90
3.	Utrošena energija i gorivo	931.000	953.719	1.047.083	109,79	112,47
4.	Utrošeni rezervni dijelovi	109.000	54.303	30.332	55,86	27,83
5.	Otpis sitnog inventara i auto guma	73.000	83.580	44.316	53,02	60,71
51	Materijalni troškovi	2.830.800	2.156.907	2.185.070	101,31	77,19
6.	Bruto plate	9.137.587	9.580.853	8.837.125	92,24	96,71
7.	Troškovi službenih putovanja zaposlenih	18.000	5.294	4.410	83,30	24,50
8.	Troškovi ostalih primanja zaposlenih	899.413	774.610	813.146	104,97	90,41
9.	Naknade članovima UO	65.000	62.443	55.753	89,29	85,77
10.	Naknade po osnovu Ugovora o djelu	200.000	349.295	347.160	99,39	173,58
52	Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih	10.320.000	10.772.495	10.057.594	93,36	97,46
11.	Troškovi usluga izrade i dorade učinaka	100.000	57.742	60.800	105,30	60,80
12.	Troškovi transportnih usluga	20.000	0	70		0,35
13.	Troškovi usluga održavanja	727.000	408.658	474.722	116,17	65,30
14.	Troškovi zakupa i iznajmljivanja	63.000	96.900	7.880	8,13	12,51
15.	Troškovi reklame i sponzorstva	45.000	36.335	51.631	142,10	114,74
16.	Troškovi ostalih usluga	281.910	188.397	158.455	84,11	56,21
53	Troškovi proizvodnih usluga	1.236.910	788.032	753.558	95,63	60,92
17.	Troškovi amortizacije	1.535.000	1.507.601	1.565.347	103,83	101,98
54	Amortizacija i troškovi rezervisanja	1.535.000	1.507.601	1.565.347	103,83	101,98
18.	Troškovi neproizvodnih usluga	142.540	74.208	126.694	170,73	88,88

19.	Troškovi reprezentacije	30.000	7.805	13.028	166,92	43,43
20.	Troškovi premija osiguranja	70.000	61.696	78.283	126,89	111,83
21.	Troškovi bankarskih usluga	95.500	72.917	50.730	69,57	53,12
22.	Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga	67.550	84.127	73.604	87,49	108,96
23.	Troškovi poreza, naknada i taksi	192.000	142.935	142.513	99,70	74,23
24.	Troškovi članarina	1.700	1.380	1.440	104,35	84,71
25.	Ostali nematerijalni troškovi	48.000	51.360	92.850	180,78	193,44
55	Nematerijalni troškovi	647.290	496.428	579.142	116,66	89,47
26.	Finansijski rashodi	100.000	71.572	58.150	81,25	58,15
56	Finansijski rashodi	100.000	71.572	58.150	81,25	58,15
27.	Ostali rashodi	930.000	448.025	1.126.073	251,34	121,08
57	Ostali rashodi i gubici	930.000	448.025	1.126.073	251,34	121,08
	UKUPNO TROŠKOVI	47.600.000	44.320.212	46.106.675	104,03	96,86
	FINANSIJSKI REZULTAT	350.000	1.180.315	1.368.995	115,99	391,14

Izveštaj o radu i finansijskom poslovanju za 2021. godinu sačinjen je u martu 2022. godine i upućen u zakonsku proceduru.

Poslovnim planom, kao i izvještajem o njegovom izvršenju nije vršeno sučeljavanje prihoda i rashoda po različitim djelatnostima tako da su planirane i ostvarene veličine iskazane zbirno na nivou Preduzeća.

Upoređujući prihode i rashode Preduzeća koji su rezultat obavljanja djelatnosti RJ Čistoća konstatovali smo da je **ostvaren gubitak** u iznosu od 184.400,00 KM, koji je **smanjen** u odnosu na 2020. godinu za 75.514,00 KM ili 29,05%, ali isti pokazuje da nije postignuta samoodrživost obavljanja djelatnosti RJ Čistoća.

Postojećim načinom izrade i donošenja poslovnog plana i izvještavanja o njegovoj realizaciji navedeni iznos se ne iskazuje u poslovnom planu, kao ni u izvještaju o njegovom izvršenju, tako da se nedostajući iznos na nivou Preduzeća pokriva prihodima ostvarenim u drugim radnim jedinicama.

Potrebno je prilikom planiranja i izvještavanja planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda obezbijediti njihovu sučeljavanje po djelatnostima Preduzeća u cilju njihove lakše razumljivosti od strane korisnika, ranog otkrivanja negativnih pojava i potencijalnih negativnih trendova u pojedinim područjima i blagovremenog preduzimanja mjera za obezbjeđenje samoodrživog poslovanja svih radnih jedinica Preduzeća.

7.3. Bilans stanja i popis imovine, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2021. godine

7.3.1. Stalna imovina i dugoročni plasmani

U Bilansu stanja na dan **31.12.2021.** godine stalna sredstva su iskazana u neto iznosu od **9.296.514,71 KM**, a sastoje se od :

R. br.	OPIS	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto
0	1	2	3	4(2-3)
1	01- nematerijalnih sredstava	2.870.631,54	2.200.933,63	669.697,91
2	02-nekretnina postrojenja i opreme neto vrijednosti	21.763.175,37	13.141.061,57	8.622.113,80
3	05-ostala specifična stalna materijalna sredstva (djela likovne umjetnosti)	4.703,00	0,00	4.703,00
4	0-Ukupno 1+2+3 Bilans stanja:	24.638.509,91	15.341.995,20	9.296.514,71

Iskazano stanje odgovara stanju u glavnoj knjizi i bruto bilansu na dan 31.12.2021. godine. **Nematerijalna sredstva** iskazana su u neto iznosu od 669.697,91 KM sa slijedećom strukturom:

Vrsta stalnih sredstava	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto vrijednost (2-3)
1	2	3	4
1.) 011- Licence i druga prava	324.999,17	298.835,48	26.163,69
2.) 013- Ulaganja u tuđa materijalna sredstva	6.888,88	5.738,44	1.150,44
3.) 014-programi (Ostala nematerijalna sredstva)	2.530.763,49	1.896.359,71	634.403,78
4.) 015. Nematerijalna sredstva u pripremi	7.980,00		7.980,00
5) Ukupno 1)+2.)+3.)+4): u bruto bilansu	2.870.631,54	2.200.933,63	669.697,91

Preduzeće je tokom 2021. godine izvršilo nabavku slijedećih nematerijalnih sredstava: licenci u iznosu od 4.75800 KM i (software) u iznosu od 59.865,00 KM, te je 21.520,00 KM licenci nabavljenih u prethodnom periodu stavljeno u upotrebu. Nabavka u iznosu 7.980,00 KM je evidentirana u okviru konta 015- Softver u pripremi.

Ispravka vrijednosti (amortizacija) za 2021. godinu je obračunata u iznosu od 208.365,38 KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema

U Bilansu stanja iskazane su nekretnine, postrojenja i oprema sa nabavnom vrijednošću 21.763.175,37 KM, ispravkom vrijednosti 13.141.061,57 KM i sadašnje vrijednosti u iznosu od 8.622.113,80 KM, po strukturi kako slijedi:

R. br.	Vrsta stalnih sredstava	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto vrijednost
				(2-3)
0	1	2	3	4
1	021-Građevinski objekti	5.767.055,35	2.457.701,11	3.309.354,24
2	022,023 i 024-Postrojenja i oprema	14.911.695,18	10.683.360,46	4.228.334,72
3	025-Sredstva u pripremi	1.084.424,84	0,00	1.084.424,84
4	02-Ukupno bilans stanja (1+2+3):	21.763.175,37	13.141.061,57	8.622.113,80

U toku 2021. godine Preduzeće je evidentiralo nabavke na poziciji nekretnina, postrojenja i opreme u ukupnom iznosu od 991.575,13 KM od toga:

- Građevinski objekti	21.000,00
- Postrojenja i oprema	369.435,14
-Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	601.139,99

Nabavke postrojenja i opreme se odnose na nabavku automobila u iznosu od 180.030,30 KM, aparata u iznosu od 58.199,00 KM, kontejnera u iznosu od 27.782,05 KM, IT security opreme u iznosu od 23.226,00 KM i ostalog u iznosu od 80.197,79 KM.

Nabavka nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi se odnosi na nabavku AMM sistema za daljinsko očitavanje u iznosu od 395.355,00 KM, krupni inventar u iznosu od 107.711,95 KM, trafostanica u iznosu od 75.000,00 KM i ostalo u iznosu od 23.073,04 KM.

U toku 2021. godine Preduzeće je sa pozicije postrojenja i opreme isknjižilo iznos od 25.315,40 KM. Radi se o opremi (arhivske police 17.500,00 KM, stolice 3.820,60 KM i detektor metala u iznosu od 3.994,80 KM) koja je u cijelosti amortizovana, na osnovu Odluke Upravnog odbora o po Elaboratu o redovnom godišnjem popisu.

Ispravka vrijednosti (amortizacija) za 2021. godinu je obračunata u iznosu od 1.356.981,15 KM.

Odredbama člana 16 Zakona o upravljanju otpadom je propisano da se dozvoljava za upravljanje otpadom, vezano za spaljivanje otpada, izdaje na period od deset godina.

Preduzeće je, na osnovu sredstava dobijenih kapitalnim grantom Vlade Brčko distrikta BiH za 2018. godinu, provelo postupak nabavke mobilne spalionice za spaljivanje otpada animalnog porijekla i životinjskih leševa. Ugovor o nabavci mobilne spalionice je zaključen 18.01.2019. godine na iznos od 350.913,00 KM, te je ista nabavljena 18.01.2019. godine. Garantni period, odobren od strane dobavljača, u dužini od godinu dana je istekao a da oprema nije stavljena u upotrebu. Problem otpada animalnog porijekla i životinjskih leševa još uvijek nije riješen.

Do kraja 2021. godine, nabavljena mobilna spalionica za spaljivanje otpada animalnog porijekla i životinjskih leševa, nije, od nadležnih odjeljenja Vlade Brčko distrikta BiH, dobila potrebnu dozvolu za upravljanje otpadom vezanu za spaljivanje otpada, kako je predviđeno odredbama člana 16 Zakona o upravljanju otpadom.

Potrebno je, u saradnji sa Vladom Brčko distrikta BiH, intenzivirati aktivnosti na dobijanju dozvola za upravljanje otpadom i puštanja u rad mobilne spalionice za spaljivanje otpada animalnog porijekla i životinjskih leševa u skladu sa odredbama Zakona o upravljanju otpadom.

7.3.2. Tekuća sredstva

Vrijednost tekućih sredstava iskazana je u iznosu od 15.763.103,32 KM i manja su, u odnosu na isti dan prethodne godine, za 357.273,46 KM a struktura istih data je u slijedećoj tabeli:

R. br	Opis tekućih sredstava	Iznos u KM		Struktura	Indeks
		2020 godina	2021. godina	2021. g.	
				%	3/2* 100
0	1	2	3	4	5
I	Zalihe	2.273.454,16	2.194.458,86	13,92	96,53
1	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	2.273.456,16	2.194.458,86	13,92	96,53
II	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani (2+3+4+5)	13.846.922,62	13.568.644,46	86,08	97,99
2	Gotovina i ekvivalenti gotovine	2.222.568,70	1.929.577,37	12,24	86,82
3	Kupci u zemlji	10.910.480,29	10.773.252,62	68,34	98,74
4	Druga kratkoročna potraživanja	664.819,83	824.936,47	5,23	124,08
5	Aktivna vremenska razgraničenja	49.053,80	40.878,00	0,26	83,33
6	UKUPNO TEKUĆA SREDSTVA (I+II)	16.120.376,78	15.763.103,32	100,00	97,78

Zalihe

Stanje zaliha materijala i sitnog inventara Preduzeća iskazano je u iznosu od **2.194.458,86** KM. Vrijednost zaliha, na navedeni dan, po radnim jedinicama iznosi kako slijedi:

a)	Sirovine i materijal u RJ Vodovod	844.824,07
b)	Sirovine i materijal u RJ Čistoća	219.684,39
c)	Sirovine i materijal u RJ Elektrodistribucija	1.006.462,90
d)	Sitan alat i inventar u upotrebi	123.487,50
UKUPNO		2.194.458,86

Zalihe predstavljaju kratkotrajnu materijalnu imovinu koja se drži zbog prodaje u redovnom poslovanju, u procesu proizvodnje ili u obliku materijala ili dijelova koji će biti utrošeni u procesu proizvodnje ili postupku pružanja usluga. Osim navedenog, za priznavanje nekog sredstva na poziciji zaliha (tekuće sredstvo), potrebno je da se u toku najmanje jednog obračunskog perioda izvrši njegova upotreba u proces stvaranja učinaka (proizvodnja, pružanje usluga, prodaja i sl.).

MRS 2-Zalihe, tačka 28, preporučuje potrebu provjere aktuelnosti cijena zaliha, u usporedbi sa realnim tržišnim uslovima, ako su zalihe oštećene, ako su u cijelosti ili djelimično zastarjele ili ako su njihove prodajne cijene smanjene. Praksa djelimičnog otpisivanja zaliha ispod troška neto prodajne vrijednosti u skladu je s načelom, da se imovina ne treba voditi u iznosima većim od onih za koje se pretpostavlja da će se ostvariti od njezine prodaje ili upotrebe.

Okvirom za prezentaciju i sastavljanje finansijskih izvještaja propisani su zahtjevi za priznavanje sredstva: a) pritanje buduće ekonomske koristi i b) da se može njegova vrijednost pouzdano mjeriti. Zalihe koje ispunjavaju navedene zahtjeve, mogu biti bilansna pozicija.

Revizijom smo utvrdili da, u iskazanom stanju zaliha na dan 31.12.2021. godine, postoje zalihe sirovina, materijala i rezervnih dijelova sadržane u iznosu od 2.070.971,36 KM čije su pojedinačne cijene (cijene sticanja) iz ranijih perioda, za koje nije vršeno usklađivanje vrijednosti u skladu sa preporukama MRS 2 Zalihe.

Pojedini artikli zaliha nisu trebavani više godina, što uzrokuje nizak obrt zaliha i dugo vezivanje sredstava u poslovnom procesu. Preduzeće nije vršilo usklađivanje vrijednosti zaliha, u ranijem periodu, a niti na dan 31.12.2021. godine. Zbog navedenog, iskazano stanje zaliha na dan 31.12.2021. godine ne odražava realno stanje kao i rezultat poslovanja, za vrijednost zaliha koje ne ispunjavaju uslove priznavanja tekućeg sredstva, kako je to propisano Okvirom za prezentaciju i sastavljanje finansijskih izvještaja, MRS 2-Zaliha.

Potrebno je, u cilju realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata Preduzeća, izvršiti svođenje nabavne vrijednosti na neto prodajnu vrijednost, u zavisnosti šta je niže, u skladu sa odredbama MRS 2-Zalihe

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti iskazani su u iznosu 1.929.577,37 KM i odgovaraju iskazanim stanjima na izvodima banaka i blagajničkim izvještajima Preduzeća na isti dan, kako slijedi:

1	Na transakcijskom računu „NLB“ banka d.d.	1.656.406,62
2	Na transakcijskom računu “Unicredit bank” d.d.	0,27
3	Na transakcijskom računu „Nova banka“.	272.660,61
4	Gotovina na računima u domaćoj valutu(1+2+3)	1.929.067,50
5.	Devizni račun kod „NLB“ banka d.d.	0,00
6	Blagajna u domaćoj valuti	509,87
7	Gotovinski ekvivalenti i gotovina (4+5+6)	1.929.577,37

Kratkoročna potraživanja

U finansijskim izvještajima Preduzeća, ukupna kratkoročna potraživanja iskazana su u neto iznosu od 11.598.189,09 KM.

Struktura ukupnih potraživanja data je u slijedećem pregledu:

	Bruto	ispravka	neto
1. Potraživanja od kupaca u zemlji	14.528.874,61	-3.755.621,99	10.773.252,62
2 . Druga (ostala) kratkoročna potraživanja a)+b)	824.936,47	0,00	824.936,47
a) Potraživanja za zatezne kamate	717.846,54	0,00	717.846,54
b) Potraživanja od FZO za bolovanja	107.089,93	0,00	107.089,93

Potraživanja od kupaca u zemlji

U Bilansu stanja na dan 31.12.2021. godine iskazano je neto stanje potraživanja od kupaca u zemlji u iznosu od 10.773.252,62 KM. Struktura potraživanja data je u pregledu kako slijedi:

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH

Vrsta učinka	Redovna potraživanja	Sporna potraživanja	Bruto vrijednost (2+3)	Ispravka vrijednosti	UKUPNO (4+5)
1	2	3	4	5	6
Isporuka električne energija	7.037.060,07	2.347.734,02	9.384.794,09	2.268.896,76	7.115.897,33
Isporuke vode i usluge kanalizacije	370.463,40	1.360.416,05	1.730.879,45	406.778,33	1.324.101,12
Usluge odvoza smeća	494.897,41	1.439.036,13	1.933.933,54	342.130,11	1.591.803,43
Ostale usluge preduzeća	741.450,73	737.816,79	1.479.267,52	737.816,79	741.450,73
UKUPNO:	8.643.871,61	5.885.002,99	14.528.874,60	3.775.621,99	10.773.252,61

Sporna potraživanja (utužena)

Na dan 31.12.2021. godine u okviru pozicije potraživanja od kupaca u zemlji, sporna (utužena) potraživanja iznose 5.885.002,99 KM. Struktura istih data je u slijedećem pregledu:

R. br.	Opis	Iznos 2019. godine	Iznos 2020. godine	Iznos 2021. godine
1	Sporna potraživanja (el. energija-domaćinstva)	670.688,44	758.383,62	839.255,36
2	Sporna potraživanja (el. energija-pravna lica)	1.523.081,80	1.098.627,71	1.099.514,51
3	Sporna potraživanja (el. energija-pravna lica 10kw)	147.859,45	147.859,45	0,00
4	Sporna potraživanja - voda - domaćinstva	579.652,21	640.761,75	831.780,05
5	Sporna potraživanja - odvoz smeća domaćinstva	747.052,81	742.301,43	810.263,63
6	Sporna potraživanja - voda pravna lica	380.558,87	406.931,59	528.636,00
7	Sporna potraživanja - smeće pravna lica	639.040,52	655.566,90	628.772,50
8	Sporna potraživanja priključak na vod. mrežu	79.091,24	79.091,24	79.091,24
9	Sporna potraživanja – usluge na zahtjev građana	1.989,67	1.989,67	1.989,67
10	Sporna potraživanja – priključak na el. mrežu	5.306,97	5.306,97	5.306,97
11	Sporna potraživanja - el. saglasnosti	103.037,46	103.037,46	103.037,46
12	Ostale naknade -priključak vode	7.160,13	7.160,13	7.160,13
13	Ostale usluge azil	535.000,00	535.000,00	535.000,00
14	Neovlaštena potrošnja –pravna lica	133.348,76	133.348,76	133.348,76
15	Neovlaštena potrošnja –domaćinstva	276.155,48	276.155,48	275.615,39
16	Usluge gradske deponije	6.231,32	6.231,32	6.231,32
	UKUPNO:	5.835.255,13	5.597.753,48	5.885.002,99

Najznačajniji udio u spornim potraživanjima čine sporna potraživanja za isporučenu električnu energiju u iznosu od 2.347.734,02 KM ili 39,89%, za vodu 1.360.416,05 KM ili 23,12%, usluge odvoza smeća 1.439.036,13 KM ili 24,45 % i ostale usluge 737.816,79 KM ili 12,54%. Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca na dan 31.12.2021. godine je iznosila 3.755.621,99 KM i niža je za 8.260,82 KM u odnosu na prethodnu godinu. Saldo ispravke vrijednost je uvećan za 243.088,82 KM, za koliko su zaduženi troškovi dok je dok je umanjen za 251.349,64 KM na ime isknjižavanja ranije ispravljenih potraživanja od kupaca. Sporna potraživanja su u odnosu na prethodnu godinu veća za 287.249,51 KM. Rast spornih potraživanja je naročito izražen kod spornih potraživanja za isporučenu vodu, te je kod domaćinstava zabilježen rast od 191.018,30 KM ili 29,18% u odnosu na prethodnu godinu a 43,50% u odnosu na 2019.godinu i kod pravnih lica 121.704,41 KM ili 29,91% a 38,91% u odnosu na 2019.godinu.

Naplata potraživanja regulisana je Pravilnikom o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja u JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikta BiH broj: 01-01361/14 od 05.02.2014. godine. Odredbama člana 7 stav 1 tačke a), b) i c) Pravilnika propisan je način utvrđivanja dopuštenog limita potraživanja prije pokretanja neke od mjera naplate:

- Za električnu energiju, dopušteni limit je neplaćeni iznos duga iz zadnja tri mjeseca od prijema računa za tekući mjesec,
- Za vodu, dopušteni limit je neplaćeni iznos duga iz zadnja tri mjeseca,
- Za smeće, dopušteni limit je neplaćeni iznos duga iz zadnjih šest mjeseci.

Odredbama člana 8 stav 2 tačka d) Pravilnika propisane su mjere koje se pokreću prema kupcima koji dug nisu platili po isteku valutnog roka ili dopuštenog limita (nalog za isključenje). Revizijom smo utvrdili da u evidenciji potraživanja od kupaca postoje kupci koji su prekoračili limit neplaćenih računa, a Preduzeće nije preduzimalo mjeru isključenja, što nije u skladu sa navedenim odredbama Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja, u dijelu preduzimanja svih propisanih mjera u cilju naplate potraživanja, prije nego što potraživanja postanu sporna.

Potrebno je analizirati rast spornih potraživanja za isporučenu vodu u prethodnim periodima, te preduzeti adekvatne mjere u cilju zaustavljanja negativnog trenda.

Druga (ostala) kratkoročna potraživanja

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 824.936,47 KM a odnose se na:

- Potraživanja za zatezne kamate	717.846,54
- Potraživanja od FZO za bolovanja	107.089,93

Potraživanja za zatezne kamate na dan 31.12.2021. godine iznosi 582.501,75 KM i veća su u odnosu na prethodnu godinu za 135.344,79 KM.

Tokom 2021. godine je izvršen obračun potraživanja po osnovu zateznih kamata u iznosu od 227.564,54 KM, dok je naplata po ovome osnovu ostvarena u iznosu od 92.219,75 KM.

7.3.3. Kapital

Ukupan kapital iskazan je u iznosu od 14.686.140,57 KM, a po strukturi odnosi se na sljedeće:

1. Državni kapital	5.977.268,16
2. Rezerve	1.880.314,61
3. Neraspoređena dobit iz ranijeg perioda	5.459.562,71
4. Neraspoređena dobit izvještajne godine	1.368.995,09
U K U P N O	14.686.140,57

U odnosu na prethodnu godinu, na dan 31.12.2021. godine evidentirano je povećanje na kontu državni kapital u iznosu od 5.975.268,16 KM na osnovu Odluke o izmjeni Odluke o osnivanju javnog preduzeća „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH od 28.01.2021. godine donijete od strane Skupštine Brčko distrikta BiH. Rezerve su, Odlukom Upravnog odbora, uvećane za 1.180.314,61 KM na ime dobiti iz 2020. godine.

7.3.4. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja iskazana su u iznosu od 871.267,49 KM, a odnose se na rezervisanja na započete sudske sporove u iznosu od 162.558,24 KM i ostali unaprijed naplaćeni odloženi prihodi u iznosu od 708.709,25 KM (primljene, a neutrošene subvencije za električnu energiju za 2019., 2020. i 2021. godinu).

7.3.5. Kratkoročne obaveze

Na poziciji kratkoročnih obaveza u Bilansu stanja iskazan je iznos od 7.140.054,75 KM, i struktura istih data je u slijedećem pregledu:

1. Kratkoročne finansijske obaveze	756.567,44
2. Obaveze iz poslovanja	5.424.790,06
3. Obaveze po osnovu plata, naknada i poreza i doprinosa	846.621,11
4. Druge obaveze	7.092,93
5. Obaveze za PDV	104.274,31
6. Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	708,90
Kratkoročne obaveze (1+2+...+6)	7.140.054,75

Preduzeće je u revidiranom periodu ostvarilo troškove bruto plata u iznosu od 8.837.125,54 KM. Isplatu neto plata u iznosu od 5.536.875,69 KM Preduzeće je vršilo u propisanom roku (do 10-og u mjesecu za prethodni mjesec), dok je plaćanje pripadajućih poreza i doprinosa u iznosu od 3.300.249,85 KM (porez na dohodak, doprinos za zdravstvo, doprinos za zapošljavanje, doprinos za PIO/MIO FBiH, doprinos za PIO RS) vršilo sa zakašnjenjem.

Troškovi po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima i ugovora o djelu su realizovani u iznosu od 346.359,68 KM. Isplate neto naknada po ugovorima u iznosu od 291.224,68 KM Preduzeće je vršilo redovno dok je plaćanje pripadajućih poreza i doprinosa u iznosu od 55.135,00 KM (porez na dohodak i doprinos za zdravstvo) vršilo sa zakašnjenjem.

Bruto naknade za rad Upravnog odbora ostvareni su u iznosu od 55.753,01 KM. Neto naknade u iznosu od 50.177,72 KM su isplaćivane redovno, dok je plaćanje pripadajućeg poreza na dohodak u iznosu od 5.575,29 KM vršilo sa zakašnjenjem.

Pomenuta kašnjenja nisu u skladu sa odredbama: Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH, Odluke o stopi doprinosa za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, Zakona o PIO/MIO Federacije BiH i Zakona o doprinosima Republike Srpske, koji propisuju da se pripadajući porezi i doprinosi isplaćuju istog ili narednog dana kada se izvrši isplata neto plata i naknada.

Potrebno je da Preduzeće prilikom isplate mjesečnih neto plata i naknada vrši istovremeno i isplatu pripadajućih poreza i doprinosa, u skladu sa važećim propisima.

Uvidom u Spisak poslodavaca koji nisu uvezali staž zaposlenicima, objavljenom od strane Fonda PIO Republike Srpske, utvrdili smo da nije uvezan staž za ukupno 9 lica u 2008., 2009., 2010., 2015. i 2016. godini, za koje je Preduzeće uplatilo doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Jedinstveni sistem prikupljanja i naplate doprinosa obveznika u Republici Srpskoj uspostavljen je 1. januara 2010. godine, od kada je i nadležnost za evidenciju uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje prenesena sa Fonda PIO RS na Poresku upravu Republike Srpske.

Potrebno je pokrenuti aktivnosti na otklanjanju problema uvezivanja staža licima za koje je Preduzeće uplatilo doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje, u cilju omogućavanja korištenja pripadajućih zakonskih prava po osnovu uplaćenog osiguranja.

Kratkoročne finansijske obaveze

Na poziciji kratkoročnih finansijskih obaveza iskazan je iznos od 756.567,44 KM, od čega se 500.000,00 KM odnosi na obaveze po revolving kreditima kod Unicredit banke, iznos od 255.262,60 KM na reklasifikaciju kratkoročnog dijela obaveza dugoročnog kredita za nabavku opreme i 1.304,84 KM se odnosi na obaveze za pogrešne uplate.

Obaveza iz poslovanja

Na poziciji obaveza iz poslovanja, iskazan je iznos od 5.424.790,06 KM, koje se odnose na slijedeće:

- Primljeni avansi depoziti i kaucije 744.593,01 KM
- Dobavljači u zemlji 4.677.556,68 KM
- Dobavljači u inostranstvu 2.640,37

Primljeni avansi depoziti i kaucije iskazani su u iznosu od 744.593,01 KM i odnose se na primljene avanse kako slijedi:

R. br.	O P I S	Početno stanje 01.01.2021.	Smanjenje obaveza u 2021.	Povećanje obaveza (uplate u 2021.)	Stanje na dan 31.12.2021.
1	Primljeni avansi -voda domaćinstva	45.661,19		433,82	46.095,01
2	Primljeni avansi -voda privreda	5.457,66		469,89	5.927,55

3	Primljeni avansi smeće domaćinstva	22.755,96		17.254,68	40.010,64
4	Primljeni avansi -smeće privreda	9.784,01		2.282,36	7.501,65
5	Primljeni avansi električna energija domaćinstva	506.179,35		47.771,31	553.950,66
6	Primljeni avansi električna energija privreda	77.771,91		12.010,64	89.782,55
7	Primljeni avansi ostale usluge vodovod	1.125,45			1.125,45
8	Primljeni avansi -ostale usluge elektro	199,50			199,50
	Ukupno:	668.935,03	0,00	75.657,98	744.593,01

Obaveze za primljene avanse su za 11,31% veće u odnosu na isti datum prethodne godine, a 56,29% u odnosu na 31.12.2019. godine.

Povećanje primljenih avansa je zabilježeno kod svih analitičkih pozicija, a naročito je izražen kod usluga odvoza smeća domaćinstvima, gdje porast u odnosu na prethodnu godinu iznosi 75,82% i odvoza smeća privredi u iznosu od 23,33% .

U periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine nije vršeno namirenje potraživanja od kupaca (zatvaranje potraživanja iz unaprijed naplaćenog iznosa) za iznos ispostavljenih mjesečnih računa ili dijela računa po osnovu pruženih usluga domaćinstvima ili privredi.

Odredbama člana 23 stav (5) Pravilnika o računovodstvenim politikama JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH propisano je da se obaveze iskazuju po nominalnoj vrijednosti i preispituju se najmanje na svaki dan bilansa stanja. Obzirom da se unaprijed primljene uplate- avansi odnose na usluge koje Preduzeće pruža i obračunava na mjesečnom nivou, po ispostavljanju računa (faktura) kupcima za pružne usluge treba ispitati da li postoji unaprijed izvršena uplata, dakle i prije sastavljanja finansijskih izvještaja.

Revizijom smo utvrdili da Preduzeće u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine, nije preispitalo iskazanu vrijednost obaveza po osnovu primljenih avansa za usluge, odnosno nije vršilo mjesečno namirenje potraživanja od kupaca za unaprijed plaćene usluge.

Potrebno je preispitati stanje iskazanih unaprijed naplaćenih avansa za usluge, te izvršiti zatvaranje adekvatnih potraživanja po istom osnovu.

Dobavljači u zemlji

Od iskazanog iznosa od 4.677.556,68 KM, u strukturi obaveza prema dobavljačima na obaveze prema Elektroprivredi RS Trebinje po računu za 12/2021 odnosi se 3.867.461,37 KM ili 82,68% ukupnih obaveza prema dobavljačima.

Najveće pojedinačne obaveze prema dobavljačima, osim navedene, odnose se na:

- MB Radić d.o.o. Brčko	105.794,29
- Energo sistem d.o.o. Brčko	93.887,87
- AN metali d.o.o. Brčko	60.874,47
- Grubin export import d.o.o. Brčko	60.190,65
- IEG d.o.o. Brčko	53.372,95

Odredbama člana 29 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH je propisano da su pravna lica dužna, prije sastavljanja finansijskih izvještaja, da usaglase međusobna potraživanja i obaveze sa pravnim licem s kojima su u poslovnom odnosu.

Revizijom smo utvrdili da značajan dio salda dobavljača nije usuglašen, što nije u skladu sa odredbama člana 29 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je, prije sastavljanja finansijskih izvještaja, izvršiti usaglašavanje obaveza sa svim dobavljačima u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih

Na poziciji obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazan je iznos od 846.621,11 KM, a odnosi se na:

1.	Obaveze po osnovu neto plata i naknada plata	477.447,60
2.	Obaveze za topli obrok	62.381,25
3.	Obaveze po osnovu poreza na dohodak iz plata	21.122,76
4.	Obaveze za doprinose	261.698,50
5.	Obaveze po osnovu plata i naknada plata 1+2+3+4	822.650,11
6.	Obaveze po osnovu naknada plata koje se refundiraju	23.971,00
7.	Obaveze po osnovu plata i naknada plata i ostalih primanja zaposlenih 5+6	846.621,11

Odredbama člana 27a Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH je propisano da se popunjavanje upražnjenog radnog mjesta vrši putem javnog konkursa na osnovu obavezujuće odluke komisije koju čine: predsjednik upravnog odbora, direktor i **zaposlenik odgovoran za kadrovske poslove** Preduzeća.

Revizijom smo utvrdili da su upražnjene pozicije za dva radna mjesta popunjavane privremenim premještajem zaposlenika. U revidiranom periodu nisu planirane, niti su pokretane aktivnosti za popunu upražnjenih radnih mjesta putem javnog konkursa, kako je propisano odredbama člana 27a Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH.

Takođe, Komisiju za zapošljavanje u JP “Komunalno Brčko” d.o.o. Brčko distrikt BiH, imenovanu Odlukom direktora od 26.05.2021. godine, čine: direktor, predsjednik Upravnog odbora i **zamjenik direktora za tehničke poslove** Preduzeća, što nije u skladu sa odredbama člana 27a Zakona o javnim preduzećima u Brčko distrikta BiH.

Potrebno je planirati i pokrenuti aktivnosti za popunu upražnjenih radnih mjesta putem javnog konkursa u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH, u dijelu načina popunjavanja upražnjenih radnih mjesta.

Potrebno je imenovanje komisije za zapošljavanje vršiti u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH, u dijelu sastava komisije.

Odredbama člana 8 Odluke o Registru zaposlenih i Registru imenovanih lica u organima javne uprave, institucijama, javnim preduzećima, ustanovama, zavodima i fondovima Brčko distrikta

BiH je propisano da Preduzeće podatke o imenovanim licima dostavlja Pododjeljenju za ljudske resurse Vlade Brčko distrikta BiH u roku od 5 dana od dana imenovanja lica.

Skupština Brčko distrikta BiH je 03.08.2020. godine donijela Odluku o imenovanju članova Upravnog odbora JP “Komunalno Brčko“, kojom je imenovala 5 članova Upravnog odbora Preduzeća.

Uvidom u Registar imenovanih lica utvrdili smo da nisu dostavljeni podaci za imenovane članove Upravnog odbora Preduzeća Pododjeljenju za ljudske resurse Vlade Brčko distrikta BiH, u roku od 5 dana od dana imenovanja lica kako je propisano odredbama člana 8 Odluke o Registru zaposlenih i Registru imenovanih lica u organima javne uprave, institucijama, javnim preduzećima, ustanovama, zavodima i fondovima Brčko distrikta BiH.

Potrebno je podatke o svim imenovanim licima dostavljati Pododjeljenju za ljudske resurse Vlade Brčko distrikta BiH u roku od 5 dana od dana imenovanja u skladu sa odredbama Odluke o Registru zaposlenih i Registru imenovanih lica u organima javne uprave, institucijama, javnim preduzećima, ustanovama, zavodima i fondovima Brčko distrikta BiH.

Druge obaveze

Iskazane su u iznosu od 7.092,93 KM i odnose se na: obaveze za naknade članovima Upravnog odbora u iznosu od 3.396,44 KM (naknade za 12-ti mjesec), porez na dohodak po istom osnovu u iznosu od 377,37 KM, obaveze po osnovu ugovora o djelu-porez na dohodak u iznosu od 3.319,12 KM.

Obaveze za PDV

Obaveze za po osnovu izlaznog PDV-a iskazane su, na dan 31.12.2021. godine, u iznosu od 104.274,31 KM i odnose se na obaveze po osnovu više iskazanog izlaznog u odnosu na ulazni PDV za mjesec decembar 2021. godine, koje su izmirene u januaru 2022. godine.

7.3.6. Pasivna vremenska razgraničenja

Na dan 31.12.2021. godine iskazana su pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 2.362.155,62 KM, a odnose se na unaprijed naplaćene odgođene prihode po osnovu primljenih grantova od Vlade Brčko distrikta BiH, koji nisu dospjeli za priznavanje u iznosu od 2.339.846,04 KM i 22.309,58 KM obračunati ostali troškovi tekućeg perioda.

7.3.7. Popis imovine, potraživanja i obaveza

Članom 26 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH je propisano da je Preduzeće na kraju svake godine obavezno izvršiti popis i uskladiti stvarno stanje cjelokupne imovine, obaveza i potraživanja.

Odredbama člana 27 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH je propisano da se izvještaj o obavljenom popisu dostavlja nadležnom licu u roku od petnaest dana od isteka poslovne godine.

Godišnji popis se u Preduzeću sprovodi u skladu sa Pravilnikom o organizaciji i sprovođenju popisa imovine i obaveza stvarnog i knjigovodstvenog stanja u JP „Komunalno Brčko“ broj: 01-07869/15 od 16.07.2015. godine i Uputstvom o radu komisija za popis broj: INT-02.01-00506/21 od

08.12.2021. godine, te Odlukom direktora o imenovanju komisija za popis broj: INT-02.01-00506/21 od 08.12.2021. godine i Izmjenama Odluke o imenovanju popisnih komisija od 26.01.2022. godine

Nakon provođenja pripremnih radnji popis je započeo 17.12.2021. godine, i nije okončan do 25.01.2022. godine, te je na prijedlog Centralne popisne komisije direktor donio Odluku o produženju roka, kojom je rok za okončane popisa produžen do 10.02.2022. godine. Na osnovu izvještaja pojedinačnih komisija Centralna popisna komisija je 09.02.2022. godine sačinila Izvještaj o izvršenom redovnom godišnjem popisu imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2021. godine. Zaključkom Upravnog odbora broj 01-00642/22 od 10.03.2022. godine Centralnoj popisnoj komisiji je naloženo da koriguje Izvještaj u dijelu otpisa zaliha. Aneks Izvještaja o izvršenom redovnom godišnjem popisu imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2021. godine je dostavljen 22.03.2022. godine.

Revizijom smo utvrdili da Izvještaj nije potpun, jer u isti nisu uključene, odnosno nisu popisane garancije primljene od dobavljača za dobro izvršenje ugovora, što nije u skladu sa odredbama člana 26 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je izvještaj o obavljenom popisu dostavljati nadležnom licu u roku od petnaest dana od isteka poslovne godine, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu, potraživanja i obaveze u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

7.3.8. Vanbilansna imovina

U vanbilansnoj evidenciji iskazan je iznos od **137.937.566,50 KM** koji se odnosi na vrijednost stalnih sredstava u vlasništvu Vlade Brčko distrikta BiH, koja su data na upravljanje i korištenje Preduzeću.

Navedena sredstva su obuhvaćena elaboratom o izvršenom popisu na dan 31.12.2021. godine, po organizacionim jedinicama kako slijedi:

1. Elektrodistribucija	59.776.231,02 KM
2. Vodovod i kanalizacija	75.408.167,48 KM
3. Čistoća	2.753.168,00 KM
<hr/>	
U K U P N O:	137.937.566,50 KM

Odredbama člana 22 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH je propisano da glavna knjiga vanbilanskih evidencija obuhvata poslovne događaje koji u trenutku nastanka nemaju uticaja na promjene u bilansu stanja i bilansu uspjeha, ali osiguravaju dodatne informacije o korištenju tuđe imovine.

Izvještaj Centralne popisne komisije o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2021. godine je obuhvatio 137.937.566,50 KM sredstava datih na korištenje Preduzeću od strane Vlade Brčko distrikta BiH.

Unutar navedenih sredstava na korištenju, 52 sredstava u vrijednosti od 2.497.015,59 KM su predata ali Preduzeće istim ne upravlja, niti ih koristi. Evidentiranje u glavnoj knjizi vanbilansnih evidencija tuđih sredstava kojima Preduzeće ne upravlja, niti ih koristi nije u skladu sa odredbama člana 22 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je, u saradnji sa Vladom Brčko distrikta BiH, u glavnoj knjizi vanbilansnih evidencija izvršiti isknjižavanje tuđih sredstava kojima Preduzeće ne upravlja, niti ih koristi, u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH u cilju osiguranja dodatnih informacija o korištenju tuđe imovine.

7.4. Bilans uspjeha za period 01.01.-31.12.2021. godine

7.4.1. Poslovni prihodi

U Bilansu uspjeha iskazani su poslovni prihodi u iznosu od 46.148.904,00 KM. Struktura po vrstama prihoda data je u slijedećem pregledu:

R. br.	Opis	2020.g.	2021. g	Indeks 3/2	% 2021. godine
0	1	2	3	4	5
1	Prihodi od prodaje električne energije	36.518.927,00	38.563.057,00	105,60	83,56
2	Prihodi od prodaje vode	2.185.735,00	2.187.608,00	100,09	4,74
3	Prihodi od usluga odvoza smeća	2.444.315,00	2.431.751,00	99,49	5,27
4	Ostali prihodi čistoća	1.606.300,00	1.521.617,00	94,73	3,30
5	Ostali prihodi od elektrodistribucije	610.139,00	643.193,00	105,42	1,39
6	Prihodi od fiksnih naknada vodovod	619.393,00	630.694,00	101,82	1,37
7	Ostali prihodi vodovod i kanalizacija	159.277,00	155.619,00	97,70	0,34
8	Prihodi od prodaje učinaka (1+2+...+7)	44.144.086,00	46.133.539,00	104,51	99,97
9	Ostali poslovni prihodi	36.278,00	15.365,00	42,35	0,03
10	Ukupno poslovni prihodi (8+9)	44.180.364,00	46.148.904,00	104,46	100,00

Ostvareni poslovni prihodi u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine veći su u odnosu na ostvarenje u prethodnom periodu za 1.968.540,00 KM ili 4,46%, a najvećim dijelom se odnose na povećanje prihoda od prodaje električne energije koji su povećani za 2.044.130,00 KM ili 5,60% u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje prihoda od prodaje električne energije je uzrokovano povećanjem isporučene električne energije kupcima kao i povećanje cijene električne energije krajnjim korisnicima.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi su u 2021. godini ostvareni u iznosu od 255.912,13 KM i odnose se na prihode od zateznih kamata obračunatih korisnicima usluga zbog kašnjenja u plaćanju usluga Preduzeća u iznosu od 230.259,72 KM, prihodi po osnovu bankarskih garancija 18.140,00 KM, prihodi od povrata sredstava 6.806,35 KM i ostali finansijski prihodi u iznosu od 706,06 KM.

Ostali prihodi

Ostali prihodi ostvareni u iznosu od 1.070.854,20 KM i odnose se na: primitke po osnovu primljenog granta Vlade Brčko distrikta BiH u iznosu od 795.383,09 KM i prihode od naplate otpisanih potraživanja u iznosu od 275.471,11 KM.

7.4.2. Poslovni rashodi

U finansijskom izvještaju Bilansu uspjeha iskazani su poslovni rashodi u iznosu od 44.922.452,00 KM i odnose se na slijedeće:

R. br.	Opis	2020. g	2021. g	Indeks 3/2
0	1	2	3	4
1	Nabavna vrijednost prodane robe (troškovi nabavke električne energije)	28.079.152,00	29.781.741,00	106,06
2	Materijalni troškovi	2.156.907,00	2.185.070,00	101,31
3	Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	10.772.495,00	10.057.594,00	93,36
4	Troškovi proizvodnih usluga	788.032,00	753.558,00	95,63
5	Amortizacija	1.507.601,00	1.565.347,00	103,83
6	Nematerijalni troškovi	352.113,00	435.190,00	123,59
7	Troškovi poreza	142.935,00	142.512,00	99,70
8	Troškovi doprinosa	1.380,00	1.440,00	104,35
UKUPNO:		43.800.615,00	44.922.452,00	102,56

Ukupni poslovni rashodi u 2021. godini veći su u odnosu na 2020. godinu za 2,56% ili za 1.121.837,00 KM.

Nabavna vrijednost prodane robe je ostvarena u iznosu od 29.781.741,00 KM, a odnosi se na troškove nabavke električne energije, koji čine 66,30% ukupnih poslovnih rashoda Preduzeća. Ovi troškovi su u odnosu na 2020. godinu veći za 1.702.589,00 KM ili 6,06 %, iz razloga što je nabavljena električna energija povećana za 12.911.304 kWh ili 4,73% ali i rasta prosječne ulazne cijena električne energije u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu.

U 2021. godini, od ukupno nabavljene električne energije ostvareni su gubici u procentu od 10,90% ili 3.245.118,36 KM. Gubici su veći u odnosu na prethodni period za 0,25%, ali su veći i od prosjeka distributera električne energije u BiH (gubici distributera u BiH po izvještaju DERK-a za 2021. godinu iznose 9,22%) za 1,68% i od planiranih gubitaka za 2021. godinu za 0,90%.

Takođe gubici vode u vodovodnoj mreži su u 2021. godini ostvareni u procentu od 55,89% i premašuju planirane gubitke vode za 2021. godinu za 15,89%.

Potrebno je nastaviti aktivnosti na daljem smanjenju gubitaka električne energije i vode u cilju postizanja planiranog procenta gubitka.

Materijalni troškovi su ostvareni u iznosu od 2.185.070,00 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 28.163,00 KM ili 1,03%. Navedeni troškovi, sadrže troškove materijala i rezervnih dijelova u iznosu od 653.050,00 KM, troškove vlastite potrošnje električne energije u iznosu od 567.116,00 KM, troškove energije, goriva i maziva u iznosu od 479.967,00 KM, troškove rezervnih dijelova u iznosu od 160.262,00 KM, troškove sitnog alata, inventara i auto guma u iznosu od 44.316,55 KM, te ostale materijalne troškove u iznosu od 280.358,45 KM.

Troškovi plata i ostalih ličnih primanja ostvareni su u iznosu 10.057.594,00 KM i niži su u odnosu na prethodnu godinu za 714.901,00 KM ili 6,64%. Na smanjenje ovih troškova uticalo je prvenstveno smanjenje prosječnog broja zaposlenih u toku 2021. godine kada je iznosio 455, u odnosu na prosječan broj u 2020. godini kada je iznosio 477 zaposlenih lica.

Troškovi plata i ostalih ličnih primanja sastoje se od: bruto plate i bruto naknade plata u iznosu 8.837.125,00 KM, naknade za topli obrok i ostala naknade zaposlenim u iznosu od 813.146,00,00 KM, naknade za dnevnice i troškove službenih putovanja 4.410,00 KM, naknade članovima Upravnog odbora 55.753,00 KM i troškovi naknada po ugovorima o djelu i ugovora o povremenim i privremenim u iznosu od 347.160,00 KM.

Članom 1 Odluke o usvajanju prijedloga mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP "Komunalno Brčko" broj 01-02-150/17 koju je donijela Skupština Brčko distrikta BiH, 07.06.2017. godine usvojena je mjera izrade nove organizacije Preduzeća, te izrada programa prijevremenog penzionisanja radnika u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke.

Preduzeće je u prethodnim godinama pokretalo postupke javnih nabavki usluga izrade nove sistematizacije koji su poništavani, te je 15.10.2020. godine zaključilo Ugovor o nabavci navedenih usluga. Odredbama člana 3 Ugovora propisan je rok za pružanje usluga od maksimalno 90 kalendarskih dana od dana potpisivanja Ugovora.

Dobavljač, sa kojim je zaključen ugovor o nabavci, je 06.08.2021. godine izvršio uslugu izrade nove sistematizacije i ispostavio račun koji je plaćen 12.08.2021. godine i 08.09.2021. godine.

Revizijom smo utvrdili da još uvijek nije usvojena nova organizacija Preduzeća niti je izrađen program prijevremenog penzionisanja radnika, što nije u skladu sa odredbama člana 1 Odluke o usvajanju prijedloga mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP "Komunalno Brčko", donesene od strane zakonodavnog organa i osnivača Preduzeća i člana 3 Ugovora o nabavci usluga zaključenog 15.10.2020. godine.

Potrebno je usvojiti novu organizaciju Preduzeća i program prijevremenog penzionisanja radnika, kako bi se ispoštovale odredbe Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP „Komunalno Brčko“ od 07.06.2017. godine.

Potrebno je pridržavati se odredbi sklopljenih ugovora o javnom nabavkama, u dijelu poštivanja ugovorenih rokova.

Odredbama člana 50 Zakona o radu Brčko distrikta BiH je propisano da prekovremeni rad može trajati najduže do deset časova sedmično, a na zahtjev poslodavca radnik može uz pismenu saglasnost raditi prekovremeno još najviše do deset časova sedmično.

Osim toga, odredbama člana 54 Zakona o radu Brčko distrikta BiH je predviđena mogućnost preraspodjele radnog vremena u slučajevima kada to zahtjeva priroda posla. S tim u vezi, u cilju racionalizacije troškova, puno radno vrijeme se može preraspodijeliti tako da u toku jednog perioda traje kraće, a tokom drugog perioda duže od punog radnog vremena, te da se takvo radno vrijeme ne smatra prekovremenim radom.

U revidiranom periodu ostvareno je 31.416 prekovremenih sati, te je obračunata uvećana plata u iznosu od 210.572,70 KM. Više radnika je ostvarilo preko deset časova prekovremenog rada sedmično bez pismene saglasnosti, kako je propisano odredbama člana 50 Zakona o radu Brčko distrikta BiH. Navedeni prekovremeni rad kao uvećanje osnovne plate je, u skladu sa članom 10 Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikta BiH, uvećan za 30% u odnosu na redovan rad u radnom vremenu.

Uvidom u Zahtjeve za obračun plate za mjesec (ZP-obrazac) utvrdili smo da se u kolonama predviđenim za prekovremeni rad i pripravnosti ne unose ostvareni sati. Zahtjev, usljed

neunošenja navedenih sati, ne omogućava potpune podatke o ukupnom mjesečnom broju ostvarenih radnih sati zaposlenika, te se kod obračuna plata zaposlenika pored Zahtjeva moraju koristiti i pomoćne evidencije o ostvarenim satima rada.

Potrebno je da se Preduzeće dosljedno pridržava odredbi Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu ograničenja trajanja prekovremenog rada, odnosno dobivanja pismene suglasnosti radnika.

Potrebno je vršiti preraspodjelu radnog vremena u skladu sa odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u cilju racionalnijeg korištenja sredstava.

Potrebno je vršiti unos svih propisanih podataka u obrasce Zahtjeva za obračun plate za mjesec (ZP-obrazac), u cilju omogućavanja utvrđivanja ukupnog broja ostvarenih sati, te tačnog obračuna plata zaposlenika.

Odredbama člana 13 Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH su propisani razlozi za uvećanje osnovice neto plata. Kao razlozi su navedeni neophodnost posebnog angažmana za ostvarivanje planiranih rezultata, kada je riječ o rukovodnim zaposlenicima, a kod ostalih zaposlenika ukoliko se smatra deficitarnim kadrom posebno značajnim za nesmetano funkcionisanje Preduzeća. Uvećanje osnovice neto plate se kreće od 10 do 30%, te ne može trajati duže od 6 mjeseci. Pravilnikom nije precizno definisana procedura i mjerljivi kriteriji obračuna prilikom uvećanja osnovice neto plate.

Tokom 2021. godine Preduzeće je donijelo najmanje 84 odluke o uvećanju plata za 225 zaposlenika, te je po tom osnovu isplaćen iznos od 41.818,82 KM. Kod 4 donesene odluke uvećanje je iznosilo 5%, kod 40 odluka je glasilo na 10% uvećanja, dok se 40 odluka odnosilo na 20% uvećanja plata. Trajanje uvećanja je kod 81 odluke jedan mjesec, dok je kod 3 uvećanja od 20% period trajanja uvećanja iznosio tri mjeseca.

Kao razlog donošenja odluka je navedeno pravovremeno obavljanje povjerenih poslova, izuzetno zalaganje u izvršavanju radnih zadataka, kao i povećanje obima posla. Razlozi za uvećane osnovice neto plate nisu u skladu sa odredbama člana 13 Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH.

Potrebno je odluke o uvećanju osnovice neto plate donositi u skladu sa odredbama Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH, u dijelu razloga i iznosa za uvećanje osnovice neto plate.

Potrebno je, podzakonskim aktima preciznije propisati proceduru i mjerljive kriterije obračuna prilikom uvećanja osnovice neto plate, u cilju objektivne ocjene posebnog angažmana zaposlenika.

Pravilnik o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH (prečišćeni tekst) je donesen 17.06.2013. godine, te je izvršeno 16 izmjena i dopuna Pravilnika i to: 17.10.2013. godine, 05.02.2014. godine, 22.05.2014. godine, 30.06.2014. godine, 29.09.2014. godine, 19.11.2014. godine, 27.05.2015. godine, 30.12.2015. godine, 04.10.2017. godine, 17.05.2018. godine, 29.12.2018. godine, 25.03.2019. godine, 12.09.2019. godine, 24.10.2019. godine, 28.01.2020. godine i 13.01.2022. godine.

Potrebno je donijeti novi prečišćeni tekst Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH, u cilju postizanja ažurnosti i jednostavnije primjene donesenog akta.

Preduzeće je u revidiranom periodu ostvarilo troškove po osnovu zaključenih **ugovora o privremenim i povremenim** poslovima sa 81 licem u iznosu od 308.657,56 KM, dok su izdaci po osnovu zaključenih **ugovora o djelu** sa 18 lica iznosili 38.502,12 KM.

Odredbama člana 40 Zakona o radu Brčko distrikta BiH je propisano da se ugovor o privremenim i povremenim poslovima može zaključiti, ako su poslovi po svojoj prirodi takvi da ne traju duže od 90 dana u jednoj kalendarskoj godini i da ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu.

Odredbama člana 117 Pravilnika o radu JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH je utvrđeno najmanje 10 poslova za koje se zaključuju ugovori o privremenim i povremenim poslovima.

U revidiranom periodu sa 35 lica su zaključivani ugovori o obavljanju privremenih i povremenih poslova koji su trajali duže od 90 dana, što nije u skladu sa odredbama člana 40 Zakona o radu Brčko distrikta BiH.

Revizijom smo utvrdili da su na poslovima, za koje je predviđeno da se zaključuje ugovor o privremenim i povremenim poslovima, angažovana lica putem zaključivanja ugovora o djelu, što nije u skladu sa odredbama člana 117 Pravilnika o radu JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH.

Takođe, revizijom smo utvrdili da lica koja su obavljala privremene i povremene poslove nisu bila prijavljena kao osiguranici fondova penzijskog i invalidskog osiguranja, te im nisu uplaćivani pripadajući doprinosi. Preduzeće, licima koja obavljaju privremene i povremene poslove, nije obezbijedilo prava u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju entiteta Bosne i Hercegovine, kako je propisano odredbama člana 40 Zakona o radu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je angažovanje lica radi obavljanja privremenih i povremenih poslova vršiti u skladu sa odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu perioda angažovanja lica.

Potrebno je angažovanje lica, na poslove za koje je utvrđeno da se zaključuju ugovori o privremenim i povremenim poslovima, vršiti u skladu sa odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu JP „Komunalno Brčko.“

Potrebno je licima koja obavljaju privremene i povremene poslove u Preduzeću obezbijediti prava u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju entiteta Bosne i Hercegovine, kako je regulisano odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH.

Troškovi proizvodnih usluga ostvareni su u iznosu od 753.558,00 KM i veći su u odnosu na isti period prošle godine za 34.474,00 KM ili 4,57%. U odnosu na prošlu godinu povećani su troškovi analiziranja vode, održavanje i servisiranje teretnih vozila i radnih mašina, troškovi reklame i propagande a smanjeni su troškovi održavanja softvera i troškovi iznajmljivanja i zakupa.

Najznačajnije stavke u okviru troškova proizvodnih usluga su: troškovi održavanja i servisiranja teretnih vozila, mašina i alata 474.722,00 KM, troškovi usluga izrade i dorade 60.800,00 KM,

troškovi reklame i propagande 51.631,00 KM, troškovi zakupa i iznajmljivanja 7.880,00 KM i ostali troškovi proizvodnih usluga 158.525,00 KM.

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 1.565.347,00 KM i veći su od ostvarenja u prethodnoj godini za 57.746,00 KM ili 8,67%, i odnose se na amortizaciju stalnih sredstava u obračunskom periodu. Navedeni iznos se odnosi na amortizaciju: licenci 10.543,00 KM, ostala nematerijalna sredstva 197.822,00 KM, građevinski objekti 233.403,00 KM i na postrojenja i opremu 1.123.578,41 KM.

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa) ostvareni su u iznosu od 435.190,00 KM i veći su od prošlogodišnjih za 83.077,00 KM ili 8,23%. Najznačajnije stavke u ovoj kategoriji troškova su: naknade za djelatnost distribucije 105.000 KM, troškovi telefonskih i ptt usluga 73.604,00 KM, troškovi bankarskih usluga i garancija 50.730,00 KM, konsultantske usluge 49.995,00 KM, troškovi osiguranja radnika 57.229,00 KM, advokatske usluge 30.995,00 KM i ostali nematerijalni troškovi 78.481,00 KM.

Troškovi poreza iskazani su u iznosu od 142.512,00 KM i odnose se na naknadu za djelatnost distribucije i snabdijevanja električnom energijom u iznosu od 105.000,00 KM, porez na imovinu 3.814,00 KM, naknade za korištenje korisne funkcije šuma 9.100,00 KM, troškovi registracije 22.011,00 KM, i druge naknade 2.587,00 KM.

Troškovi doprinosa iskazani su u iznosu od 1.440,00 KM i odnose se na članarine privrednoj komori.

7.4.3. Finansijski rashodi

U Bilansu uspjeha iskazani su finansijski rashodi u iznosu od 58.150,00 KM i odnose se na rashode od kamata i to: kamate po revolving kreditima u iznosu od 44.320,00 KM, kamate po dugoročnom kreditu u iznosu 9.108,00 KM, zatezne kamate zbog kašnjenja u plaćanju računa dobavljačima u iznosu od 237,00 KM i kamate po sudskim presudama u iznosu od 4.486,00 KM.

7.4.4. Ostali rashodi

Na poziciji ostalih rashoda iskazan je iznos od 1.126.073,00 KM, koji se sastoji od:

- 1) Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja u iznosu od 244.939,00 KM,** a odnose se na utužena potraživanja za pružene usluge uz ranijeg perioda u iznosu od 243.089,00 KM (izvršen je otpis na osnovu elaborata o izvršenom popisu i odluke upravnog odbora), te otpis potraživanja na osnovu pravosnažnih sudskih presuda u iznosu od 1.850,00 KM.
- 2) Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi u iznosu od 881.134,00 KM** a odnose se na: troškove nabavke i izgradnje trafostanica čija nabavka i izgradnja je finansirana iz sredstava granta u iznosu od 504.781,00 KM, naknade štete po presudama (materijalna i nematerijalna šteta fizičkim licima) u iznosu od 78.530,00 KM, naknadno utvrđeni ostali rashodi u iznosu od 99.832,00 KM (koji se uglavnom odnose na rashode po osnovu refundiranja bolovanja), naknade štete po sporazumu u iznosu od 30.513,00 KM, troškove sudskog postupka u iznosu od 55.759,00 KM, otpis zaliha 54.631,00 KM, ostali rashodi po drugim osnovama, rashodi iz ranijih godina u iznosu od 47.241,00 KM, manjkovi 2.333,00 KM i ostali rashodi (naknade štete po kvarovima, ostala naknada štete, novčane kazne i sl.) 7.514,00 KM.

7.4.5. Rezultat poslovanja

U Bilansu uspjeha, sučeljavanjem prihoda i rashoda, Preduzeće je iskazalo neto dobit u iznosu od 1.368.995,00 KM, što je veće je u odnosu na prethodnu godinu za 188.681,00 KM ili 15,99 %.

Revizijom smo utvrdili da je iskazani rezultat poslovanja za period 01.01.-31.12.2021. godine **precijenjen** najmanje za iznos nenaplativih sumnjivih i spornih potraživanja i iznos zaliha koje ne zadovoljavaju kriterije za priznavanje u bilansu stanja u skladu sa preporukama MRS 2-Zalihe i Okvirom za prezentaciju i sastavljanje finansijskih izvještaja, (detaljnije obrazloženje i preporuke dati su u tački 7.3.2)

8. JAVNE NABAVKE

U 2021. godini završeno je ukupno 240 postupaka nabavke, ukupne finansijske vrijednosti 7.699.638,34 KM, i to:

- 113 direktnih postupaka, ukupne vrijednosti 223.962,76 KM. Nabavljale su se robe, usluge ili radovi male finansijske vrijednosti za koje se finansijski nije isplatilo provoditi drugi postupak. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabavki do 31.12.2021. god. direktni postupci čine 2,91 %.
- 4 postupka po aneksu II, dio b, ZJN, ukupne vrijednosti 100.000,00 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabavki do 31.12.2021. god. postupci po aneksu II, dio b, ZJN čine 1,30 %.
- 35 konkurentskih postupaka, ukupne vrijednosti 399.942,04 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabavki do 31.12.2021. god. konkurentski postupci čine 5,19 %.
- 12 konkurentskih-okvirnih postupaka, ukupne vrijednosti 197.680,28 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabavki do 31.12.2021. god. konkurentski okvirni postupci čine 2,57 %.
- 19 otvorenih postupaka ukupne vrijednosti 1.621.979,97 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabavki do 31.12.2021. god. otvoreni postupci čine 21,07 %.
- 46 otvorenih-okvirnih postupaka ukupne vrijednosti 4.881.439,67 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabavki do 31.12.2021. godine otvoreni - okvirni postupci čine 63,40 %.
- 1 pregovarački postupak vrijednosti 70.083,00 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabavki do 31.12.2021. god. pregovarački postupci čine 0,91 %.
- 10 postupka izuzetih od ZJN, ukupne vrijednosti 204.550,62 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabavki do 31.12.2021. god. postupci izuzeti od ZJN čine 2,66 %.

Pravilnikom o javnoj nabavci roba, obavljanju usluga i ustupanju radova u JP “Komunalno Brčko” d.o.o. Brčko distrikt BiH, član 3., definisano je planiranje javnih nabavki u dijelu usvajanja, sadržaja i rokova za donošenje plana.

Plan nabavki za 2021. godinu je usvojen 05.02.2021. godine, te je tokom 2021. godine donijeto 8 izmjena istog, dok je tokom prethodne godine izvršeno, takođe, 8 izmjena Plana nabavki.

Revizijom smo utvrdili da navedenim Pravilnikom nije precizno definisan postupak planiranja javnih nabavki u dijelu ovlaštenja i odgovornosti organizacionih jedinica, odnosno lica koja

učestvuju u postupku planiranja, rokova i slučajeva izmjene plana nabavki kao i drugih pitanja od značaja za postupak planiranja.

Učestale izmjene Plana nabavki, koji predstavlja osnovu od koje su zavisne ostale faze, otežavaju upravljanje, provođenje i kontrolu postupaka javne nabavke.

Potrebno je preciznije definisati postupak planiranja javnih nabavki čime bi se povećala efikasnost u provođenju postupaka javne nabavke i realizacije ugovora.

Potrebno je analizirati izvršenje godišnjeg i uzroke izmjena plana javnih nabavki u cilju preciznijeg i pouzdanijeg planiranja javnih nabavki u budućem periodu.

Odredbama člana 3 Zakona o javnim nabavkama BiH je propisano da je ugovorni organ u postupku javne nabavke, dužan obezbijediti aktivnu konkurenciju s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, u vezi sa predmetom nabavke i njegovom svrhom.

U revidiranom periodu Preduzeće je donijelo 46 odluke o poništenju postupka javne nabavke procijenjene vrijednosti od 2.706.000,00 KM. Razlozi poništenja postupka su bili: nije dostavljena nijedna ponuda ili zahtjev u 17 slučajeva u iznosu od 689.000,00 KM, nije primljena nijedna prihvatljiva ponuda u 10 slučajeva u iznosu od 1.238.000,00 KM, cijene prihvatljivih ponuda su znatno veće od obezbijedenih sredstava u 11 slučajeva iznosa 127.500,00 KM i zbog dokazivih razloga koji su van kontrole ugovornog organa i koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme pokretanja postupka javne nabavke u 8 slučajeva u iznosu od 651.500,00 KM.

Broj poništenih postupaka ukazuje da Preduzeće u postupcima javnih nabavki nije obezbijedilo aktivnu konkurenciju i najefikasnije trošenje sredstava, kako je predviđeno odredbama člana 3 Zakona o javnim nabavkama BiH.

Potrebno je da Preduzeće, u postupcima javne nabavke, obezbijedi aktivnu konkurenciju i najefikasnije trošenje javnih sredstava, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, u cilju efikasnije realizacije planiranih nabavki.

9. KOMENTAR

Preduzeću je uručen Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2021. godinu broj: 01-02-03-13-231/22 na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana Preduzeće se očitovalo dopisom broj: 02.01-01212/22 od 25.05.2022. godine i dostavilo komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2021. godinu.

Komentare i primjedbe nismo usvojili jer nisu dostavljeni novi dokazi koji bi uticali na promjenu naših nalaza.

Tim za reviziju:

Amra Mehić, dipl. oec.

Milan Milašinović, dipl. oec.